

TEODOR
MAZILU

SOMNOROASA
AVENTURA

COMEDIE
SATIRICĂ
ÎN 3 ACTE

Domnul Gherman
Mătușa Cleo
Gabriela
Stela
Ogaru
Manole
Un admirator

membrii al cooperativei de traduceri și dactilografieri „Prestarea”, atât de serios și cu atât de multe calități încât vârsta nu mai are nici o importanță
45 ani
23 ani
cam de aceeași vârstă
„bărbatul la 45 de ani”
30 ani
20 ani

Acțiunea se petrece în zilele noastre.

TABLOUL 1

Cișmigiu. Centrul de ape minerale. Gherman, Mătușa Cleo.

GHERMAN (se apropie pe furiș, dar cu multă iermitate): Dacă nu sînt indiscret, ce apă minerală sorbiți?

MĂTUȘA CLEO: Indiscret?! Da' nu sînteți deoc indiscret. Bodoc...

GHERMAN: Bodoc! (Ride.) Cum să nu rîd cînd observ că bem aceeași apă minerală... Eu sînt un om serios, dar totuși am momente cînd sînt bine dispus. (Caută o punte de legătură.) Și dumneavoastră suferiți de gastrită?... Asta-i o coincidență și coincidențele trebuie sărbătorite. Încă două pahare de Bodoc! (Gherman o oprește cu un gest galant.) Doamnă, dar mă jigniți, plătesc eu...

MĂTUȘA CLEO (intuiție rapidă): Aveți ceva fascinant... Se vede că sînteți un om înzestrat cu multă inteligență,

cu multă cultură, cu multă sensibilitate, cu multă eleganță, cu multă prestanță. Credeam că așa ceva se întîmplă numai în filme...

GHERMAN (parcă doborît de atîta înfelegere superioară): Ah, filmul, ce artă, stimată doamnă! Nu degeaba filmul e considerat a șaptea artă. Ați văzut „Cartagina în flăcări”?

MĂTUȘA CLEO: Mie, ca și răposatului meu soț, îmi place tot ce e nou în artă. O, răposatului meu soț, Dumnezeu să-l odihnească, tare mult îi mai plăcea arta modernă. De șapte ori am văzut „Cartagina în flăcări” și tot am impresia că n-am înțeles totul...

GHERMAN: E superb. Și n-o spun din snobism...

MĂTUȘA CLEO (fiecare cu părerea lui): Eu cred că e colosal. Scena aia formidabilă în care prințesa aia superbă trece prin flăcările alea colosale...

Și calul... Și montarea. Exact ca în viață...

GHERMAN: Cred că nu exagerez deloc când spun că forța artei e mare...

MĂTUȘA CLEO (*uimită de ineditul problemei*): Mare?

GHERMAN: Parafrazându-l pe Thibaudet, pot să spun mare de tot... Dar să știți, stimată doamnă, iertați-mă că v-o spun fără menajamente, cinematograful nu e totuși singura artă. Sint mult mai multe... Numai simpla lor enumerare și ar fi deajuns... Poate să vi se pară o extravaganță ceea ce susțin eu, dacă ar fi numai sculptura, arhitectura, teatrul, stimată doamnă, poezia chiar, și tot ar fi deajuns. De altfel, să știți, stimată doamnă, asta nu-i numai părerea mea, ci și a multor specialiști, parte contestați, parte adulați. Ar fi simplist să credem că diversitatea e ceva specific artei. Orașele sint și ele multe: Paris, nu mai departe Londra, Santiago de Chile, Veneția, de exemplu.

MĂTUȘA CLEO (*înfiorată*): Vai ce cultură vastă aveți. Și ce corect ați pronunțat Santiago de Chile.

GHERMAN (*modest*): Mi-a plăcut să răsfoiesc o carte.

MĂTUȘA CLEO: Printr-o simplă asociație de idei, am ajuns la părerea că sint și foarte mulți artiști. Beethoven, de pildă.

GHERMAN: Compozitorul?

MĂTUȘA CLEO (*concesiv*): Are pasagii drăguțe.

GHERMAN: Da. Are unele pasagii drăguțe, alte pasagii divine și, între noi fie vorba, și destule lucruri cam slăbuțe... Dar a suferit mult din pricina femeilor... Femeile nu apreciază geniile cât sint în viață... Numai după ce mor, femeile se îndrăgostesc de acești oameni valoroși. Trist fenomen, stimată doamnă. Trist fenomen! Vedeți, nu mai departe cazul Van Gogh...

MĂTUȘA CLEO (*ca mușcată parcă*): A, pictura...

GHERMAN: Și dansul... Dansul e cu totul altceva... Oricît ar părea de paradoxal, dansul nu e totuna cu muzica. Chiar vechii greci, acolo în antichitate.

MĂTUȘA CLEO (*obosită de atîtea discuții „de idei”*): Aveți ceva enigmatic în privire: o rană care nu s-a cicatrizat. Ați suferit în amor?

GHERMAN: A, nu-mi răscolîți rănilile trecutului. Eu, stimată doamnă, deși sint un om cu un orizont destul de larg, iubesc viața. Poate din același

sentiment fac în fiecare dimineață exerciții de înviorare, un, doi, trei... Eu, cînd iubesc, nu mă uit la bani... Nu vreau să spun că eu am atîția bani cîtă sinceritate au femeile, nu, ar însemna să mă contrazic, dar îmi place să am lingă mine o persoană căreia să-i cer să închidă ușa. N-am avut noroc. Nu știu de ce, dar femeile se plictisesc de mine relativ repede. Și nevastă-mea, femeia la care mă uitam ca la o sfințită, pe care o divinizam, m-a înșelat cu un soarece de bibliotecă...

MĂTUȘA CLEO: Vai, dar intrăm în domeniul absurdului. Dumneavoastră înșelat în amor?! Un bărbat atît de serios!...

GHERMAN (*vrea să schimbe vorba*): Dacă nu comit o indiscreție, care formă de relief vă place mai mult?

MĂTUȘA CLEO: Dar nu comiteți nici o indiscreție. Marea. Marea cu valurile ei...

GHERMAN: Dar mai sint și munții. Se poate să uitați munții cu virfurile lor veșnic acoperite de zăpadă? Apoi mai sint pădurile, ca să nu mai vorbim de poieni...

MĂTUȘA CLEO: Ah, ce bărbat înstruit! Nu mă refer numai la formele de relief, dar chiar așa, în general. Sinteti căsătorit?

GHERMAN (*rizînd*): Vreți să știți adevărul?

MĂTUȘA CLEO: O, da, sigur.

GHERMAN: Nu. N-am avut curajul să mă recăsătoresc.

MĂTUȘA CLEO: Ați fi un ginere ideal. În casele frumos mobilate, oamenii se iubesc sincer. Azi o mobilă, mîine altă mobilă, imposibil să nu apară sentimentul.

GHERMAN: Amabilitatea dumneavoastră mă ajută să atac problema frontal. O iubesc pe nepoata dumneavoastră.

MĂTUȘA CLEO: O cunoașteți?!

GHERMAN (*pardon*): O port în suflet ca pe o icoană. Și eu nu port în suflet decît ceea ce am absolută nevoie...

MĂTUȘA CLEO: Cîte poate să aducă neprevăzutul! Și cînd te gîndești că totul a pornit de la o simplă apă minerală...

GHERMAN: Cîștig bani frumoși. La cooperativa „Prestarea”, unde lucrez în calitate de traducător, se cîștigă bine. N-aș vrea să spun că asta e totul în viață... Căci, dacă ai bani și n-ai mulțumire sufletească, totul e zadarnic.

MĂTUȘA CLEO: O, domnule Gherman, nici eu, nici nepoata mea nu sîntem materialiste... Sentimentul rămîne pe primul plan.

GHERMAN (*iși continuă în liniște piedoania*): Depunînd în fiecare lună bani la C.E.C., mi-am cumpărat un automobil. Nu credeți, sper, doamnă, că automobilul e cel mai mare cusur al bărbaților?

MĂTUȘA CLEO: O, nu. Au ei cusururi și mai mari. Dar automobilul nu poate înlocui căldura sufletească, cel puțin așa cred eu.

GHERMAN: În afară de asta mai am două principii. Aș vrea ca soția mea să nu lucreze. Aș vrea să fiu cit mai explicit. La serviciu — prin natura obligațiilor mele profesionale — trebuie să mă prefac puțin. Acasă vreau să fiu sincer. La serviciu trebuie să fiu atent la colegii mei, trebuie să fiu foarte serios. Seriozitatea din cadrul orelor de serviciu mă obosește; la mine acasă aș vrea așa... ceva nostim, nu știu dacă cuvîntul e bine găsit... Acesta ar fi primul principiu... Pe dumneavoastră am să vă țin ca pe o comoară, acesta e cel de-al doilea principiu.

MĂTUȘA CLEO: Dar asta înseamnă că dumneata vrei să duci o viață dublă. La birou să gîndești într-un fel, acasă invers.

GHERMAN: Da. Ați ghicit.

MĂTUȘA CLEO: Eu cu așa ceva nu sînt de acord și nici nu știu dacă Gabriela vă iubește. Căci n-aș vrea să vă jignesc, dar și sentimentul...

GHERMAN: Nici nu mă cunoaște.

MĂTUȘA CLEO (*omenească indignare*): Nu, domnule, eu nu fac tranzacții cu sufletul unei ființe apropiate. Nu, domnule Gherman.

GHERMAN: Atunci cum rămîne?!

MĂTUȘA CLEO: Căutați iubirea, domnule Gherman. Avînd atîtea calități, veți găsi ușor o femeie care să facă din dumneavoastră un ideal... Nu, domnule Gherman, categoric nu!

GHERMAN: Atunci cum rămîne?! Eu vreau un răspuns clar. Nu mai sînt la vîrsta incertitudinilor.

MĂTUȘA CLEO (*mai indignată ca oricînd*): Aranjez eu totul, domnule. Nici o grijă, domnule. Bazați-vă pe mine, domnule. Gabriela va fi a dumneavoastră. Aș fi preferat să fie un sentiment la mijloc, aș fi rămas cu conștiința curată și avantajele ar fi fost, în linii mari, aceleași. Dar dacă nu se poate, nu se poate... (*Apogeul in-*

dignării.) M-ai adus în culmea indignării, dar las' pe mine, n-o să-ți pară rău, domnule...

TABLOUL 2

Acasă la Gabriela. Cameră excesiv mobilată. Gabriela, Stela; apoi mătușa Cleo, Admiratorul, Ogaru.

GABRIELA (*la telefon*): A, un domn. Vrea să țină o mică disertație despre atracția neprevăzutului... în zilele mai ploioase. A, ăla mic și chel... e așa de ironic încît nici nu înțelegi ce spune... Dacă vin și eu?! Nu știu, nu cred... Astăzi nu mă atrage necunoscutul. Ei, dacă nu mă atrage, nu mă atrage. Ei, ce vrei, domnule, dacă n-am starea de spirit necesară!...

STELA (*deschide brusc ușa*): Ai reușit?

GABRIELA (*închide brusc ușa*): Da, am reușit. Și ce dacă am reușit?! Ce am rezolvat cu asta? Chiar c-o diplomă în buzunar, omul tot singur rămîne...

STELA: Întii să te văd cu diploma în buzunar. Ai reușit la facultate și acum îți pare rău? Cînd ai pierdut finala, n-ai regretat atîta...

GABRIELA: Ei, cum o să-mi pară rău?! De ce faci afirmații necontrolate? Dar mă gîndesc și eu, așa. Mi-e dor de toți colegii, dar problema singurătății... (*Iși schimbă starea de spirit.*) Am avut o poftă teribilă să reușesc la facultate... Am vrut să le demonstrez că nu sînt numai zăpăcită, capricioasă, nostimă și nu mai știu cum. Nu se așteptau ca tocmai eu să le fac una ca asta. Am sentimentul că i-am trădat.

STELA: Pe cine ai trădat, Gabriela?!

GABRIELA: Pe cine, pe cine?! Nu înțeleg de ce ești așa curioasă! Parcă aș fi făcut cine știe ce crimă...

STELA: Da. Pentru ei e o crimă... Ah, Gabriela, de cite ori ți-am spus să nu te mai întilnești cu oamenii ăia. Ratații sînt indivizii cei mai primejdioși. Nu vor niciodată să moară singuri. Totdeauna vor să mai tragă pe cineva după ei, să le țină de urît. A, am fost la nunta de argint a doi ratați... A fost îngrozitor... „Vai, ce v-ați îngrășat; vai, ce-ați slăbit”. Asta era toată conversația.

GABRIELA: Nu, nu vorbi așa. Exagerezi și tu. Nu-s chiar așa de răi. Au și părți interesante. Unul dintre ei a plecat la mare, la Costinești, să scrie o Isoldă modernă. Vrea să se

întoarce în septembrie cu manuscrisul gata.

STELA: Da?! Să fie mulțumit dacă se întoarce bronzat.

GABRIELA (*plesnind de sănătate*): A, cu absolutul ăsta nu-i de glumit. Când mergem la strand? Aș face o baie.

STELA: O, era să uit... Marcela îți mulțumește... Datorită ție a intrat în lot...

GABRIELA (*distrată*): Care Marcela, tu? (*Își amintește, amuzată.*) A, da, zăpăcita aia pe care am antrenat-o în tabără. Vai, ce fricoasă era la început...

STELA: A venit una nouă, ți-a fost repartizată tot ție... Toate vor să le antrenezi tu... Zic că ești simpatică și răbdătoare...

GABRIELA: Tot mie? Da' ce sînt eu, institut pedagogic? (*Cu furie.*) Ado la antrenamente, fac și din asta campioană. Numai să nu-i treacă prin cap să-mi mulțumească.

ADMIRATORUL (*dășchide brusc ușa*): Ei, cum a fost?

GABRIELA (*o închide la fel de brusc*): Bine, bine, frumos, necunoscut... Am învins-o în meciul de baraj.

ADMIRATORUL (*o îmbrățișează*): Bravo, tovarășă Gabriela... Vă cunosc după poză...

GABRIELA (*trezindu-se din îmbrățișare*): Cine ești, frumosule necunoscut?

STELA (*simte nevoia să intervină*): Pe mine nu mă cunoașteți după poză?

ADMIRATORUL: Nu vă necăjiți, vă cunosc și pe dumneavoastră după poză.

GABRIELA: După ce m-ai îmbrățișat, m-ai făcut curioasă... Ia spune-mi, cine ești?

ADMIRATORUL (*se uită îngrijorat la pendula din perete*): A, cit sînt de fericit; a, cit sînt de grăbit... De aceea, tovarășă Gabriela Mateescu, trebuie să-mi planific riguros puținul timp ce-mi stă la dispoziție. Deci mă prezint... Dar de ce mă întrebați atît de... exagerat: „Cine ești dumneata, frumosule necunoscut?!” Cu îngăduința dumitale, am să fiu ceva mai simplu... Sînt un admirator al dumneavoastră și strungar la „Tudor Vladimirescu”... Ah, în meciul de baraj cu formația Voinței ați fost grozavă... De la prima lovitură mi-am dat seama că sînteți hotărîtă să învingeți... Pe cit de mult mă indispu-n prostiile calculate, pregătite cu de-amănuntul, pe atîta mor după vic-

toriele gîndite, premeditate, calculate... Mă credeți că-mi venea să vă strîng în brațe?

GABRIELA: Da. Nu știu de ce, sînt o naivă, poate, dar asta cred întotdeauna.

ADMIRATORUL: De aceea am și venit. Am venit să vă strîng în brațe, să vă felicit și să plec... Admir la dumneavoastră dorința de a învinge și, mai ales, știința de a învinge. Vă deranjează laudele mele?

STELA: Oricît ar părea de ciudat, laudele se suportă mai ușor decît critica.

ADMIRATORUL: Nu-i nimic ciudat, și cu mine se întîmplă la fel. (*Către Gabriela.*) Peste cîteva luni o veți în-tîlni pe campioana Științei. O s-o bateți?

GABRIELA: Numai dacă mă rogi dumne-nea, așa, de capul meu...

ADMIRATORUL: Eu? Eu vă rog din toată inima. (*Se uită la pendula din perete.*) Trebuie să plec... Pă cit sînt de fericit, pe atîta sînt de grăbit...

STELA: Să veniți să mă felicitați și pe mine...

ADMIRATORUL: Data viitoare sînt al dumneavoastră. (*Dispare.*)

MĂTUȘA CLEO (*apare trăgînd după ea două fotolii*): Cum am lipsit eu, cum ai întors casa pe dos. (*Așază fotoliile în mijlocul casei.*) Cum am lipsit cîteva ceasuri, ca să mă relaxez puțin, cum ai făcut schimbări. Nu vrei să ții seama că, la vîrsta mea, nu pot să-mi mai permit extravagante... Cine era tinerelul care fugea ca un bezmetic? (*Deschide fereastra.*) Arăți foarte bine... Ai plătit lumina? Tinăra cine e? (*O examinează cu atenție.*) Nu e mai drăguță ca tine... (*Stela pleacă trîntind ușa.*)

GABRIELA: A, mătușico, pînă nu faci dumnea o apreciere nu se poate.

MĂTUȘA CLEO: Care va să zică, sînt în casa mea și n-am voie să-mi dau cu părerea... Am să mă duc la străini să fac acolo diverse aprecieri...

GABRIELA: Ah, mătușo, de ce te porți așa de urît cu prietenele mele?! Stela ține la mine... Și eu țin la ea foarte mult...

MĂTUȘA CLEO: Nu-mi place această amicitie... Nu pare deloc o fată modernă.

GABRIELA: Modernă! N-o fi modernă, dar e foarte simpatică...

MĂTUȘA CLEO: Dragă Gabriela, așa nu mai merge, mă bagi în mormînt, și la propriu și la figurat... La cimitir n-ai mai fost, să depui și tu o floare

cit de mică... rufele nu le speli în două ape...

GABRIELA: Mi-am cumpărat o rochie de tergal. E așa de frumoasă, mătușico.

MĂTUȘA CLEO: Asta nu-i ceva rău, Gabriela. Orice persoană aspiră spre o stofă mai fină... Dar trebuie să vedem dincolo de stofe... O, Gabriela, ai încredere în experiența mea de viață. (O mîngîie.) Ce vreau eu, în fond? Vreau să fii elegantă ca o bijuterie... Am eu altă satisfacție în viață?! Nu. Dacă nu era această dorință, de mult cădeam bolnavă la pat. A sosit timpul să-ți găsești un soț vrednic de tine...

GABRIELA: Și eu m-am gîndit la asta, mătușico... Am găsit... E așa de simpatice... Cînd sînt cu el, mă simt foarte bine... E și drăguț, are și conversație. Mă sună în fiecare zi. Mai ales cînd se încruntă, e ca un copil, mătușico...

MĂTUȘA CLEO (sobră): Numele, vîrsta, profesia, salariul de bază... Repede, repede.

GABRIELA (in loc de oricare altă explicație): Numele, mătușă: Manole...

MĂTUȘA CLEO: Nu-l cunosc personal, dar am cîteva informații despre el. Nu mă deranjează că-i marxist, dar are salariul mic.

GABRIELA: Îl iubesc. Cred că m-am exprimat destul de clar, ca să nu mai avem discuții...

MĂTUȘA CLEO: Bine, am să fiu și eu clară. Sînt convinsă că-l iubești. Eu vorbesc de căsătorie, nu de iubire. Aceste două noțiuni se bat cap în cap. N-am ce face, nu eu am făcut viața. Unde ai văzut tu, fetițo, ca doi oameni care se iubesc să se căsătorească?! Unde, fetițo?! Că mă duc și eu la ei în pelerinaj, cum se duceau altădată creștinii la Ierusalim.

GABRIELA: Cum unde?! La noi la serviciu...

MĂTUȘA CLEO: Minciuni. Tot ce se bazează pe sentimente nu rezistă. Numai interesul strict material rezistă tuturor furtunilor, zăpezilor și cutremurelor... Chiar dacă vine un cataclism — o neînțelegere, interesul renaște din propria lui cenușă ca... pasărea aia cu nume străin...

GABRIELA: Pasărea Phoenix... mătușă. Dar nu cred.

MĂTUȘA CLEO: Ție îți trebuie un bărbat pe care să nu-l iubești cituși de puțin... Că numai așa mai poți să zburzi și tu în afara căminului fericit. Ai nevoie de un bărbat sensibil, care să nu te lase să muncești... La fizicul

țău agreabil, munca e o absurditate... Să muncească alea urite, alea care n-au tenul tău. Asta e viața...

GABRIELA: Nu e asta viața!

MĂTUȘA CLEO: Asta e viața!

GABRIELA: Nu e asta viața!

MĂTUȘA CLEO: Asta e viața!

GABRIELA: Mai am să-ți spun ceva foarte simplu. Am dat examen la facultate... Am reușit.

MĂTUȘA CLEO: Îmi vorbești deschis, îți vorbesc deschis. Nu sînt de acord. Și pe mine nu mă-ntrebi nimic... O să mă bagi în mormint. Și nimeni n-o să vină să-mi depună o floare cît de mică pe mormîntul rece...

GABRIELA: Eu credeam că-ți fac o surpriză.

MĂTUȘA CLEO: Este o surpriză. Fata mamei, iartă-mă că-ți spun așa... dar e o surpriză neplăcută... Te-ai dus la serviciu... deși eu am fost contra... Pensa mea era suficientă... Am trecut cu vederea... într-un moment de slăbiciune. Dar tu nu te-ai oprit aici... La mică distanță, facultatea. Tu trebuie să trăiești, fata mamei... nu să-ți risipești tinerețea...

GABRIELA: Te-am supărat, mătușă?!

MĂTUȘA CLEO: Spune-mi mamă! Atîta poți să mai faci pentru mine. Nu e un sacrificiu prea mare.

GABRIELA: Te-am supărat?!

MĂTUȘA CLEO: M-ai distrus... Mi-ai spulberat sistematic iluzie cu iluzie... Simt cum vrei să mă părăsești treptat-treptat. Îți cer un ultim serviciu: du-te pînă la farmacie, cumpără niște fenergan. Ce te uiți așa la mine?! A... dacă m-ai iubi, ai ști că rețeta e pe noptieră... (Gabriela pleacă. După plecarea ei, mătușa Cleo se ridică brusc în picioare și începe să fredoneze.)

Eram femeie în etate,
Cînd a pătruns în viața mea
Regizorul de filme animate
Din cartonașe decupate,
Din cartonașe decupate...

OGARU (nevîzînd pe nimeni, privește înturiat în jurul lui. Se împiedică de o mobilă, o dă galant la o parte): Nu-i nimeni acasă?

MĂTUȘA CLEO (în șirșit, cu chiu cu vai, apare din spatele unei mobile. Emoția, dacă a existat cumva, dispăre înaintea de a fi apucată să se manifeste): Adolf, tu ești, Adolf? Șterg puțin fotoliul de praf și vin imediat după aceea. (Pauză încărcată de un maxim lirism, în timp ce mătușa Cleo șterge fotoliul și Ogaru aș-

teaptă. Văzind că mătușa Cleo exagerează cu ștersul prafului, Ogaru își găsește prin reflex o ocupație: mută niște scaune dintr-un loc într-altul. Mătușa Cleo se îndreaptă spre Ogaru. Situația se schimbă. Absorbit de micile improvizații gospodărești, Ogaru aproape că nu observă prezența femeii care l-a iubit cândva. Silită de împrejurări, mătușa Cleo îl zgâlție.) Dragul meu Adolf, nu te-am văzut de aproape douăzeci de ani, ia spune-mi, liftul merge, sau ai urcat pe scări?

OGARU: Mă vezi după douăzeci de ani de zile și, în loc să mă întrebi, desigur formal, cum o duc cu sănătatea, mă întrebi dacă îți s-a reparat liftul. În sfârșit... Mă rog, O reverdere după douăzeci de ani ar fi emoționat poate și un ciine... Nu te năpădesc amintirile?

MĂTUȘA CLEO (înțurată de o ușă care nu vrea să stea închisă): O, Adolf, ușa asta nu vrea să stea niciodată închisă ca lumea. Aș fi fericită dacă aș găsi un om de caracter care s-o repare. Uneori, Adolf, stau și mă întreb ce e un răcitor în comparație cu un frigider. Nimic, Adolf, nimic...

OGARU (jignit, în continuare): O, Cleo, de ce te rezumi la preocupări de ordin strict material? (Pierzindu-și răbdarea.) De ce nu răspunzi la ce te-am întrebat eu? Eu te-am întrebat dacă te năpădesc sau nu amintirile.

MĂTUȘA CLEO (după ce scoate agrafa din gură): Amintirile? O, încă cum... Auzi ce întrebare!... (În continuarea aceluiași răspuns, mută o scrumieră de pe o masă pe alta.) O, Adolf, ce pupile mari au ochii tăi frumoși ca albastrul cerului. (Deschide o fereastră.) Am nevoie de oxigen, ție pot să ți-o spun, Adolf...

OGARU (încearcă să aducă mai multă căldură omenească): Ți-ai refăcut viața?

MĂTUȘA CLEO (cu durere maximă): Nu numai că nu mi-am refăcut viața, dar stau și foarte prost cu tensiunea.

OGARU (de atîta compasiune omenească i s-a făcut sete): Suferința fizică e cea mai îngrozitoare. Te înțeleg, draga mea Cleo. Ai ceva vișor prin casă?

MĂTUȘA CLEO (sătulă de ipocrizia omenească): Mă întrebi așa, din simplă curiozitate, sau chiar vrei să bei ceva?

OGARU: Ar fi absurd să te mint. Ce interes aș avea să te mint? Nu mă

prefac cînd spun că am chef să beau un păhărel.

MĂTUȘA CLEO (cu cărțile pe față): Bine, atunci am să fiu sinceră, Adolf. Te cunosc de prea multă vreme ca să mai am secrete față de tine. Nici nu mai sînt o copilă care crede că tot ce zboară, implicit se mîncă.

OGARU: Cînd n-are nici un interes să mintă, omul e dator să fie sincer...

MĂTUȘA CLEO: Tocmai, Adolf. De aceea am să spun adevărul. Am o sticlă de Cotnari, Adolf, dar e jos în pivniță. (Nu vrea să fie înțeleasă greșit.) Nu că mi-ar fi lene, lenea nu m-a caracterizat nici cînd locuiam la Buzău, dar eu, eu, Adolf — zîmbești, nu-i așa? Eu nu mai pun o picătură de alcool în gură. De altfel, sînt așa de bucuroasă că te văd, încît mi se pare că sticla de Cotnari nu mai are nici o importanță... Cînd ne-am văzut noi ultima oară, Adolf?

OGARU: Acum douăzeci de ani, în stațiunea climaterică Băile Herculane, ți-am dat ultima îmbrățișare. (Pe muzica aducerilor-aminte.) Și fiindcă tot a trecut de atunci atîta amar de vreme și pot să mă întreb și eu, cu legitimă mindrie, „Unde sînt zăpezile ce au fost?“, dă-mi te rog un păhărel de vin. (Pauză destul de mare.) Bătrînico...

MĂTUȘA CLEO (fără indignare): Cum vorbești așa cu mine, cum îți permiți? Ești în casa mea...

OGARU: Cum să nu mă indignez cînd uiți legile ospitalității? În nici o împrejurare, ospitalitatea nu trebuie să dispară... În fosta mea locuință din C. A. Rosetti mă vizitase, e mult de atunci, un prieten din copilărie, pe care urma să-l ruinez peste cîteva zile. Întrebă-mă cum l-am primit. Am destupat o sticlă de șampanie, am discutat, am ris chiar. Ce, dacă ruinezi un om, asta înseamnă că trebuie să-i închizi ușa în nas?

MĂTUȘA CLEO (aproape plîngînd): Adolf, tu hotărăști... Dacă nu ți-e milă de o femeie suferindă, căreia medicul policlinicii raionale i-a interzis să meargă pe scări, mă duc să-ți aduc vinul. (Vrea să-și ia zborul, dar își aduce aminte că sticla se află într-un raft din apropierea ei și astfel absența supliciuului o descumpănește.)

OGARU: Ce faci? N-aduci odată vinul ăla?

MĂTUȘA CLEO (în sfîrșit, aduce sticla): Și-acum, să lăsăm gluma la o parte, chiar vrei să bei?

OGARU (*iși toarnă în liniște un pahar de vin*): În sănătatea ta, adorabilă Cleo!

MĂTUȘA CLEO: O, dragă Adolf, ai rămas un sentimental.

OGARU: Da. Am rămas un sentimental și mă mândresc cu asta. Chiar astăzi mi-am dat seama de asta într-o împrejurare destul de obișnuită la prima vedere. M-am întâlnit, azi dimineață, pe bulevardul Magheru, cu o femeie căreia i-am distrus viața. Nu numai că am salutat-o, ceea ce și asta puțin ar fi făcut-o, dar, o să mă crezi, n-o să mă crezi, i-am oferit și o înghetată. A mîncat, am discutat, de citeva ori am izbucnit în rîs, eu mai puternic, ea mai domol. Altul în locul meu ce și-ar fi spus?!... Dă-o încolo, au trecut ani, ce mă privește pe mine? Vezi, așa ceva eu nu pot să fac...

MĂTUȘA CLEO (*nu-i vine să creadă*): A, nu, nu te cred, Adolf, știu că-ți place să te lauzi. Hai, spune drept, mie nu trebuie să-mi ascunzi nimic, sîntem între noi. Chiar i-ai oferit o înghetată femeii căreia i-ai distrus viața?

OGARU: Îți dau și numele localului. La cofetăria „Scala”. Ce interes aș avea să te mint?

MĂTUȘA CLEO (*in extaz*): Ești formidabil, Adolf, nu te-aș fi crezut capabil de un gest atît de gingaș... Uneori, după ce termin de șters farfuriile, sau după ce mă întorc de la centrul de ape minerale din Cișmigiu, stau și mă întreb: de unde atîta candoare la tine? De unde atîta gingășie sufletească?

OGARU: Nici eu nu știu. E, pesemne, ceva innăscut. Apropo, ce voiam să te întreb?! Ce-ți mai face nepoata?

MĂTUȘA CLEO: Eu cu tensiunea, dragă Adolf, stau foarte prost, dar nepoată-mea o duce bine.

OGARU: E frumoasă?

MĂTUȘA CLEO: Nici cu vecinii de la etajul nostru nu prea mă înțeleg, dar nepoată-mea e draguță. Am avut ghinion. Cu un etaj mai sus sînt oameni foarte inteligenți și manierați.

OGARU: E încadrată?

MĂTUȘA CLEO: În ciuda voinței mele, și-a luat serviciu.

OGARU: Nu înțeleg de ce te-ai opus... E bine ca un om să aibă serviciu. Dacă ar fi numai ajutorul de boală și tot...

MĂTUȘA CLEO: Nu spun că nu sînt și anumite avantaje... Dar cu frumusețea ei ar putea să câștige dublu.

OGARU: Frumusețea este trecătoare. Ca mine sîntem cu toții oale și ulcele...

MĂTUȘA CLEO: A, Adolf, chiar și cînd cobești ești fermecător. Numai la Băile Herculane mai vorbeai așa frumos... Apropo!... Ce afaceri ai mai făcut de cînd nu ne-am mai văzut?...

OGARU: De vorbit mai vorbesc și acum frumos, dar sub raport material n-o duc tocmai strălucit. Mai învîrt eu cite ceva, dar nu mai e ce-a fost odată. Cîndva eram manager, făceam vedete. O viață plină de avantaje materiale și spirituale... Astăzi, nu mai știu să fac afaceri. M-am descalificat... Am obosit. Aș vrea să mă adun pe la casa mea, cum se spune...

MĂTUȘA CLEO: Te-am iubit, Adolf, dar eu nu vreau să-mi refac viața.

OGARU: O, ar însemna să cer prea mult de la viață. Te-am trădat odată, ar fi absurd să-ți mai cer iubire. Stau prost cu banii...

MĂTUȘA CLEO (*brusc, speriată*): Bani, nu-ți dau nici un ban. (*La urma urmei.*) Poate că mai ușor aș primi eu bani de la tine decît să-ți dau eu bani cu împrumut. Ah, Adolf, am și eu durerile mele...

OGARU: Dacă mai aduci o sticlă, te ascult cu cea mai mare atenție. Nu că altfel are rămîne indiferent, dar e mai bine așa...

MĂTUȘA CLEO (*după ce mai aduce o sticlă, pe melodia dezinteresării*): Nu mă gîndesc la ea, mă gîndesc la mine. Adolf, nu știu dacă mă exprim exact. E o fată nostimă, frumusețică, la ce-i trebuie ei serviciu?! Înțeleg să muncească alea fără un fizic agreabil, dar ea?! Ea, Adolf?! Frumusețea ei poate să-i asigure tot confortul. A. Adolf, cîndva ai fost un vultur...

OGARU: Vultur am fost, vultur am rămas. Dar de ce te rățoiesti la mine?

MĂTUȘA CLEO: Tu care ai făcut atîtea potlogării, să nu pricepi neli-niștea unei mame!

OGARU (*blîndă rectificare*): Mătușă.

MĂTUȘA CLEO: Mamă sau mătușă, sentimentul e același. Toată strădania mea se duce de ripă. Am vrut să fac din Gabriela o femeie cochetă.

OGARU: Te înțeleg foarte bine...

MĂTUȘA CLEO: Ascultă, Adolf, tu ai un suflet de gheață, cu tine pot să vorbesc omeneste. Nu vreau să muncească. Nu că salariul ei m-ar deranja prea mult. Nu. Peste asta aș fi trecut. Dar nu vreau s-o pierd. Simt că, odată încadrată, indiferent

de salariu tarifar, am s-o pierd. Și o să mă urască. Și peste ura asta aș trece. Dar o să mă părăsească.

OGARU: Încadrează-te tu.

MĂTUȘA CLEO: N-am muncit pînă acuma și o să mă prostesc la bătrînețe?! Nu! Dar dacă ea n-o să se țină de mici aventuri, s-aducă un ban în casă, sau n-o să am un gineru cu nivel de trai foarte ridicat, știi ce-o să se întimplă?

OGARU: Nici nu-mi trece prin cap.

MĂTUȘA CLEO: O să fiu silită să mă ocup eu, nu de aventuri, pentru aventuri nu-mi mai permite etatea, ci de mici învîrteli, ba una, ba alta. Și asta nu vreau, Adolf. Vreau să mor cu sufletul curat.

OGARU: Tu vei trăi două sute de ani, cît papagalii.

MĂTUȘA CLEO: Nu mă supără comparația, mai curînd mă flatează. Nici să jignești un om nu mai ești capabil, Adolf. Da. Am să trăiesc cît papagalii. Dar vreau să trăiesc frumos, curat. Și ca să-mi îndeplinesc această dorință pe care o are orice om, mai ales cînd ajunge la o anumită vîrstă, am nevoie de o nepoată flusturatică, nu de una care ține să intre la facultatea de chimie industrială.

OGARU: Dacă vrea să intre la facultatea de chimie industrială nu mai e nimic de făcut. Dacă era filologia... poate că mai era ceva de făcut...

MĂTUȘA CLEO: Ba este, Adolf, încă nu e prea tîrziu. Ajută-mă, Adolf, ajută-mă. Dacă mă ajuți, îți iert toate umilințele la care m-ai supus...

OGARU: După cîte înțeleg eu, tu vrei să trăiești ca un parazit.

MĂTUȘA CLEO: Da. Și nu mi-e rușine s-o recunosc. Nu vreau să activez, să mă mișc. Cum stau și lîncezesc, cum mă simt cu conștiința curată. Dacă mi se trezește energia, fac afaceri, și nu mai vreau. Adolf, nu mai vreau... Ești drăguț să-mi spui de ce rîzi?

OGARU: Rîd și eu, așa... Cum să nu rîd?! Și eu vreau să trăiesc ca un parazit. Ce coincidență!

MĂTUȘA CLEO (*suprămă indignare*): Ah, asta e îngrozitor. Dacă nu ți-aș cunoaște potlogăriile pe care le-ai făcut în regimul trecut, te-aș da pe ușă afară. Un bărbat să gîndească așa?!

OGARU: Am îmbătrînit, Cleo. Vreau să mă odihnesc. Nici o afacere nu mi-a mai reușit în ultima vreme. (*Un*

amestec de uimire și durere.) Mă uit la sufletul meu, nu pot să spun că nu e întunecat. Mi-am cercetat sufletul cu atenție, ca un vîntător arma, înainte de a pleca la vînătoare de tigri. O spun cu mina pe inimă. Sint capabil de orice. Totuși, ceva îmi lipsește. Biata mea ticăloșie nu-mi folosește la nimic. În loc să mă ajute, mai mult mă încurcă. Sărmana și inutila mea ticăloșie! Totuși, într-un fel mi-e dragă. Mă leagă de ea atîtea amintiri frumoase... Și e foarte trist pentru mine s-o văd cum se distruge, cum se pierde, cum devine mai mică, cum se stinge...

MĂTUȘA CLEO: Adolf... Cînd te-am iubit eu, te descurcai așa de bine... Ridică fruntea sus, Adolf! Hai, Adolf, ești doar vulpe bătrînă, o să-ți treacă, e-o clipă grea, dar o să-ți treacă. Ajută-mă, Adolf! Convinge-o tu pe Gabriela să nu se ducă la facultate, convinge-o să demisioneze cît mai e timp... Ajută-mă, Adolf, și-am să-ți ofer o masă la restaurantul „Lido”... unde cîntă în fiecare seară Sorina Dan cele mai noi șlagăre de muzică ușoară...

MANOLE (*deschide ușa, apoi, după ce dă cîteva mobile de-o parte, se așază într-un fotoliu și, ca și cum ar fi fost la el acasă, își aprinde o țigară*): V-ați pierdut timpul degeaba! Eu nu sint de acord.

OGARU (*cu demnitate*): Domnule, nici nu vă cunosc, nici nu ne cunoașteți, dați buzna într-o casă străină. Există totuși niște reguli, o decență.

MANOLE (*il liniștește*): O să mă cunoașteți. N-aveți nici o grijă. O să mă cunoașteți pînă în adîncul sufletului. (*Se ridică de pe fotoliu și se plimbă prin cameră.*) V-ați rbatut degeaba... În timpul ăsta mai bine cîteați o carte sau făceați gimnastică de înviorare. Dar eu vă spun de la bun început că nu sint de acord. Dar deloc nu sint de acord...

MĂTUȘA CLEO (*capătă cea mai dramatică înfățișare cu puțină*): Vă rog în genunchi, umiliți-ne, zdrobiți-ne, dar nu murdăriți covorul.

MANOLE: Nici o grijă. Văd și eu că mobila e singurul lucru curat de pe aici. Numai peste sufletele voastre s-a așternut un praf de cîteva degete.

OGARU: Praful de pe sufletele noastre ne privește pe noi.

MANOLE: Îți vind un mare secret.

Și pe mine mă privește.

MĂTUȘA CLEO: Nu înțeleg. Și ce dacă nu sînteți de acord?!

MANOLE: Cum ce? Dacă eu nu sînt de acord, gata, nu se mai face. Dacă eu nu sînt de acord, toată afacerea voastră cade baltă... Dar probabil că nu știați, altfel nu vă pierdeați timpul.

OGARU: Ați ascultat la ușă?

MANOLE: Bineînțeles. Am tras cu urechea la ușa unei case străine.

MĂTUȘA CLEO: Să ascultați la ușa unei case străine... Asta-i o crimă, e ceva inuman...

MANOLE (cu gîndul la ale lui): Nici mobila de-aici nu-mi place. Păi, voi, cînd v-ați aranjat casa, nu v-ați întrebat, o să-i placă lui Manole, n-o să-i placă lui Manole? Deloc nu-mi place. N-auziți?

OGARU: Auzim.

MANOLE: Atunci, dacă auziți, schimbați-o!

MĂTUȘA CLEO: Cînd?

MANOLE: Cum cînd? Auzi ce întrebare! Cum cînd? Imediat! Nu știați că mie nu-mi place tărăgăneala? Afară cu fotoliile astea!

MĂTUȘA CLEO (ingrozită): Nu știam.

MANOLE: Curios! Curios... Foarte curios! Toată lumea știe că lui Manole nu-i place tărăgăneala, numai voi v-ați găsit să nu fiți bine informați. Afară cu fotoliile astea! (Intimidați, și Ogaru și Mătușa Cleo se apucă de Jucru.) Altă mutră n-ai?

OGARU: N-am.

MANOLE: Foarte rău. Găsește-ți altă mutră. Asta nu-mi place. (Îl examinează cu atenție.) Ia uite-te la el, „bărbatul la patruzeci și cinci de ani”. Cîtă distincție... Ascultă, stimată doamnă.

MĂTUȘA CLEO: Și cu mutra mea ai ceva?

MANOLE: Nu. De data aceasta pretențiile mele sînt ceva mai modeste... Am o singură rugăminte, faceți-mi, vă rog, plăcerea asta, tot n-o să ne vedem de prea multe ori în viață. Renunțați, vă rog, la aerul ăsta de veșnică suferință.

MĂTUȘA CLEO: Niciodată. M-am obișnuit cu el.

MANOLE: O, vă cred... Sînt convins că aerul ăsta de veșnică suferință

pe care-l abordați v-a scos de multe ori din impas... (Schimbă tonul.) Dacă v-ați obișnuit așa de mult, am o idee. Mie mi se pare bună. Dezobișnuiți-vă!

OGARU (pierzîndu-și răbdarea): În definitiv, cine ești dumneata?

MANOLE: Eu? Nimic extraordinar. Sînt maistru și antrenor al secției de scrimă. Și, în această ultimă calitate, mă ocup și de Gabriela. A, vă simt! Vreți să faceți o ironie subțire! Lăsați-o pentru la iarnă, la gura sobei. Și, cum vă spuneam, eu nu sînt de acord.

OGARU: Cu ce nu sînteți de acord? Așa, cu titlu informativ.

MANOLE: Bine. Am să vă spun și eu, tot așa, cu titlu informativ. Cu mîrșăvia pe care, atît de politicoși și atît de binecrescuți, ați pus-o la cale. Eu sînt, din oficiu, adversarul oricărei ticăloșii și nedreptăți... așa, în mod voluntar...

OGARU: Dumneavoastră vorbiți așa! Dumneavoastră, care ascultați la ușa străine! Eu n-am ascultat niciodată la ușa unei case străine.

MANOLE: A, cunosc morala oamenilor de acest soi. Nici un om de acest soi nu face o mișcare, fără să tragă după el și morala. Are el grijă să nu plece de acasă fără un principiu moral sub braț. Așa, cu un principiu moral, treaba merge mai cu spor. În orice afacere se bagă, trage și morala după el... Cei care mint se laudă că ei nu fură, cei care fură se laudă că ei nu-și înșeală nevestele. Cei care-și înșeală nevestele se laudă că nu fură. Cei care fură se laudă că nuucid. Cei careucid se laudă că ei nu fură. Cei careucid femeise laudă că ei nuucid bătrîni. Cei careucid bătrîni se laudă că ei nuucid femei. Și cei careucid și bătrîni și femei, se laudă că ei nuucid copii.

OGARU: N-am înțeles prea bine... Vreți să-mi mai repetați?

MANOLE: Nu. N-am să mai repet. De data aceasta am să mă refer la cazul de față. Dumneata nu ești în stare să ascuți la o ușă străină, dar ești în stare să distrugi un om. Vreți să acaparați un om, să-l faceți proprietatea voastră, să vă hrănească, să-l mutilați, să-l faceți să semene cu chipul vostru de pasăre de noapte.

MĂTUȘA CLEO (*străluminată de o idee*): A, să știi, dragă Adolf, că e vorba de Gabriela... Ah, dacă nu mă jigneai atât de cumplit, comparându-mă cu o pasăre de noapte, nici prin cap nu-mi trecea că vă referiți la propria mea nepoată, la care țin ca la propriul meu copil...
MANOLE: Așa e, cum te-am jignit, cum ai ghicit.

MĂTUȘA CLEO: Lăsați-o în pace pe Gabriela. Nu-i deajuns că-i orfană...

OGARU: La mijloc e un sentiment, poate. Sentiment de prevedere. Instinctul matern, domnule, despre care s-au scris atâtea pagini remarcabile. Doamna n-are voie să aibă un sentiment?

MANOLE: Depinde de sentiment.

OGARU: Ascultă, domnule! Eu sînt mai inteligent decît dumneata!

MANOLE: Aa, vrei să știi care-i părerea mea? Părerea mea e că sînteți prost, iertați-mi, vă rog, simplitatea...

OGARU: Vă iert simplitatea, dar ce fac cu jignirea?

MANOLE (*în timp ce Ogaru își pune mânușile*): Jignirea vă rog să nu mi-o iertați. (*Către mătușa Cleo.*) În ce an sîntem, stimată doamnă?

MĂTUȘA CLEO: Adolf, de ce mă lași singură?! Ca să fii sinceră, în 1963.

MANOLE: Ca să fii sincer, așa e, sîntem în 1963. Auzi?

OGARU: Anul n-are nici o importanță. Plec, nu fiindcă sînt jignit, ci fiindcă azi e zi de curse la Ploiești! (*Pleacă.*)

MANOLE: Acum voi pleca și eu. Doamnă, pregăteți-vă sufletește, am să vă sărut mîna. (*Se îndreaptă spre mătușa Cleo.*) Mi-a părut bine de cunoștință. A fost așa de plăcut! Dacă cumva, stimată doamnă, aveți o oră... două... la dispoziție... Și dacă cumva, stimată doamnă, nu renunțați la planul dumneavoastră, cred c-o să dați de dracu. Sărut mîinile, doamnă. Mi-a părut bine că v-am cunoscut. Conversația a fost foarte plăcută. Dacă cumva aveți o clipă mai liberă, mai dați un semn de viață, ce naiba! Cunoașteți numărul meu de telefon? Și dacă cumva nu vă băgați mințile în cap, o să dau cu dumneavoastră de pămînt. (*Manole arată spre podea.*) La revedere! La revedere! (*Brusc, foarte violent.*) Sărut mîinile, doamnă!

(*Gabriela s-a reîntors.*)

MĂTUȘA CLEO (*cum o vede, suferă*): Gabriela, eu părăsesc locuința. A-

cest domn m-a insultat. Dacă nu-și cere scuze într-un mod convingător, eu mă duc la mormîntul soțului meu și acolo rămîn pînă mi se face dreptate...

GABRIELA (*îl vede, în sîrșit, pe Manole*): A, tu erai... Faci pe îndrăgostitul de mine și-mi insultă mătușa?! De-aia ai venit în casa mea? Dacă e adevărat că ții la mine, cere-i imediat scuze...

MANOLE (*calm*): Țin foarte mult la tine, dar n-am de ce să-i cer scuze doamnei. N-am jignit-o!

GABRIELA: Cere-i scuze!

MANOLE: Bine. Atunci am s-o jignesc și am să-i cer scuze. Dacă ții cu tot dinadinsul... Dar nu se poate să fie mai întîi scuzele și jignirea de-abia după aceea. Asta e limpede. Întîi jignirea. Scuzele, pe urmă... N-am să răstorn lumea cu fundul în sus de dragul tău.

MĂTUȘA CLEO: După cum e îmbrăcat, se vede că-i ipocrit...

GABRIELA: Eu sufăr și tu ești spiritual... Dacă un bărbat are umor cînd iubita lui suferă, înseamnă că n-o iubește.

MANOLE: Am umor, dar te iubesc.

MĂTUȘA CLEO: Așa, Gabriela, apără-ți mătușa de calomnii...

GABRIELA: Asta și fac, mătușă. (*Către Manole.*) Nu mă iubești...

MANOLE: Te iubesc, dar asta nu înseamnă că sînt de acord cu toate ifosele tale... Cum nu înțelegi ceva, cum devii demnă, importantă.

GABRIELA: Ai început să mă insultă și pe mine? N-a fost deajuns că mi-ai insultat mătușa?!

MANOLE: Dacă socoți că fiecare adevăr e o insultă...

GABRIELA: Tu crezi că de cîte ori insultă pe cineva ai și dreptate. N-ai păreri prea proaste despre tine. Nu-i deajuns să insultă pe cineva ca adevărul să fie de partea ta.

MANOLE: Gabriela, nu mai vorbi așa. Vreau să-ți explic.

GABRIELA: Nu-mi explica nimic. Nu vreau să-mi explici nimic. (*Cu duioșie.*) Pleacă, Manole!

MANOLE: Ai fost puțin duioasă, ca să plec mai repede.

GABRIELA: Da. Bărbații sînt slabi. Nădăduiesc că duioșia mea o să te oblighe să deschizi mai repede ușa și să pleci.

MANOLE: O... N-am nevoie să mă forțifici tu... Ia-ți duioșia înapoi. Ți-o dau cu dragă inimă.

GABRIELA: Bine, am luat-o.

MANOLE: Spune-mi simplu... sobru, fără nici o tresărire de duioșie: „Pleacă, Manole”, și Manole pleacă fără să se uite înapoi.

MĂTUȘA CLEO: Așa, Gabrielo, apără-ți mătușa de calomnii. Nu ezita.

GABRIELA (simplu): Pleacă, Manole! (Manole dispăre.)

MĂTUȘA CLEO: Ai fost admirabilă. Îți mulțumesc, Gabriela. Nimeni din din blocul nostru n-are tăria ta de caracter. (Entuziasmată, bate din palme.) Bravo! Bravo!

CORTINA

TABLOUL 3

Parcul din fața instituției. Gabriela, Stela, Manole, Admiratorul, în cele din urmă — Gherman.

GABRIELA: Ah, ce zi frumoasă! Aș vrea să demisionez! (Cu un fel de duioșie.) Tare aș vrea să-mi fac formele de lichidare. Nu știu, dragă Stela, dar simt cum îmi cresc aripi. Tu te simți prost?

STELA: Nu te neliniști. Mă simt admirabil. Îți amintești ce soare puternic era când m-ai rugat să te ajut să lucrezi?

GABRIELA: Da, și atunci natura era în sărbătoare. Eu te-am rugat să mă-ncadrezi, eu te rog să mă demisionezi.

STELA (îi răspunde cu duioșie): Dragă Gabriela, eu n-am să fiu de acord cu demisia ta. Crede-mă, ți-o spun din toată inima. (Îi examinează îmbrăcămintea.) Îți șade bine cu fularul ăsta. E foarte drăguț. Se găsește în comerț?

GABRIELA (pierzându-și răbdarea): Da, se găsește în comerț. Ce vrei de la mine?

STELA: Nimic! Mi-aș cumpăra și eu un fular ca al tău.

GABRIELA (îi întinde o hirtie): Demisia. Citește-o și semnează-o cu indignare. Semnează-o cu indignare, dar semnează-o...

STELA (o dă ușor la o parte): Nu, dragă Gabriela, nu. Nici măcar cu indignare n-am s-o semnez.

GABRIELA: Citește-o!

STELA: Nu sînt curioasă. Natura nu mi-a dat acest dar, atît de rar înțilnit, mai cu seamă la femei.

GABRIELA: Ah, Stela, tocmai tu să-mi faci greutăți! Îți cer imposibilul?

STELA: Da. Asta-mi ceri.

GABRIELA: Poate că de asta depinde fericirea mea individuală.

STELA: Nu, nu cred. (Pe muzica amintirilor comune.) Știi, dragă Gabriela, am de gînd să-ți fac greutăți, cu demisia asta a ta. Mari greutăți. (Începe să muște dintr-un măr.) Foarte mari greutăți. Vrei și tu?

GABRIELA: Nu vreau.

STELA: Păcat! Conține vitamina C.

GABRIELA: Ai devenit nesuferită în ultimul timp.

STELA: ...Ești supărată pe mine... Vrei să faci o prostie și eu nu te las...

GABRIELA: Am să mă lupt, am să te reclam la direcție.

STELA: Vorbești de prostia ta ca de o cruciadă.

GABRIELA: Dacă socot eu c-așa e bine! Poate că are dreptate mătușa Cleo...

STELA: Vrei să te lupți pentru prostia ta? Vrei să te zbați pentru neghiobia ta?

GABRIELA: Da. Am să mă lupt. Cu ghearele și cu dinții am să mă lupt. Prostia unui om este la fel de sacră ca și mormintul lui.

STELA: De unde-i fraza asta?

GABRIELA: Mi-a spus-o un om foarte inteligent.

STELA: De la cuvintele astea inteligente o să îți se tragă ție... Ai să vezi ce-ai să pățești tu de la cuvintele astea inteligente... Dacă-i așa, atunci, dă-mi voie, dragă Gabriela, să lupt și eu împotriva prostiei tale. Tot cu ghearele și cu dinții. *(După o scurtă pauză.)* Ia-ți demisia și pleacă! Mai gindește-te!

GABRIELA: Nu plec de-aici pînă nu-mi semnezi demisia... Dacă află mătușa Cleo, că mă întorc cu demisia nesemnată...

STELA: Se supără! Te cred. O să-i treacă. Fată dragă, uneori mă uit la inconștiența ta cu admirație, ca la un apus de soare în Bucegi... Cum Dumnezeu ai putut să te schimbi doar în câteva zile?!... Renunță la această demisie. Miine e ziua mea... Fă-mi această plăcere de ziua mea onomastică.

GABRIELA: Nu pot. Miine e și ziua mea. Lasă-mă singură, Stela. Vine omul pe care, cîndva, l-am iubit.

STELA: Nu face două prostii într-o singură zi.

GABRIELA: Du-te! Du-te, Stela!

MANOLE *(apărînd)*: Bună seara, Gabriela...

GABRIELA *(il ia tare, de la început)*: Ah, iar cu frazele astea obișnuite. Nu mai vreau fraze obișnuite... Admiră apusul soarelui, că altfel teucid...

MANOLE *(nu vrea să admire apusul soarelui)*: Am spus bună seara, Gabriela.

GABRIELA: Bună seara. Ce frază obișnuită, lipsită de orice trăsătură originală. După cum văd, nu ești sensibil.

MANOLE: Gabriela, Gabriela, ce-i cu tine? De cînd te-ai schimbat așa de radical?

GABRIELA: Nu ești sensibil, Manole!... Poate că am devenit eu subiectivă în ultimele zile, dar mie-mi place natura. A, în ziua în care nu văd un copac cît de mic...

MANOLE *(uimit)*: Mic? Oricît de mic?...

GABRIELA: Da, oricît de mic, sau n-aud o pasăre...

MANOLE: Pasăre? Oricare ar fi ea?

GABRIELA: Da... Nu mă simt om. Două lucruri ador în viață: natura și cultura...

MANOLE *(uimit)*: Natura și cultura. Nici mai mult, nici mai puțin.

GABRIELA *(il examinează cu atenție pe Manole)*: Ce privire enigmatică ai!

MANOLE: N-am nimic enigmatic! Și nu mai vorbi așa, că fac moarte de om!

GABRIELA *(conciliantă)*: Nici măcar ceva straniu?!

MANOLE: N-am nimic straniu.

GABRIELA: Păcat, foarte păcat. Nu-mi plac bărbații cumsecade...

MANOLE: Dar să știi că eu nu mă schimb din cauza asta. Tot cumsecade rămîn.

GABRIELA: A, vrei să faci pe interesantul cu mine!

MANOLE: Nu.

GABRIELA: Ah, ești scandalos, Manole! Nu ești sensibil, Manole! Ah, ce orizont îngust ai!

MANOLE: Ascultă, Gabriela, te avertizez c-ai început să mă plictisești...

GABRIELA: Minți! Se vede după ochii tăi că minți! De-abia acuma mă iubesti mai mult. Bărbaților le plac cu precădere femeile negative, misterioase, fascinante! Pentru ele se ia vitriol și se fac accidente de motocicletă.

MANOLE: Mie personal, nu!

GABRIELA: Minți, Manole! Minți... de-abia acuma mă iubesti! Cînd ve-neam la birou și semnam condica la timp, te plictiseai cu mine!

MANOLE: Tu crezi că e deajuns să nu semnezi condica la timp ca să fii o femeie fermecătoare! Se vede că prostiile tale sînt recente și nu te-ai contopit suficient cu ele. Și, din această pricină, există o anumită discrepanță. Pot să risc o întrebare decisivă? Prostiile astea sînt proprietatea ta, adică sînt prostiile tale, gîndite și făcute de tine, sau îți le-a făcut cadou mătușa Cleo de ziua ta onomastică?

GABRIELA: Am intrat în societatea unor oameni inteligenți și satanici. Ne adunăm acolo mai multe persoane și vorbim despre moarte, alcool, destrămare... Și-apoi, mătușa Cleo are dreptate.

MANOLE *(mai liniștit)*: Deci, nu sînt prostiile tale. Asta tot e bine. Dar nu vezi că pe tine nu te prind toate astea? Că nu sînt în natura ta?... Cînd vorbești despre moarte, îi vine omului să ridă... Cînd vorbești des-

pre destrămare, îi vine omului să plece în vacanță, la mare...

GABRIELA: Nu-i adevărat. Eu sint sinceră în scepticismul meu... N-auzi o muzică îngerească?

MANOLE: Dacă fraza asta nu ți-a dat-o unul chel și satanic, eu mă impușc. Numai bărbații chei și satanici scot fraze de-astea...

GABRIELA: Află că era înalt ca bradul.

MANOLE: Nu era înalt ca bradul. Aia sceptici și vînjoși au altfel de prostie... Au felul lor propriu de a cădea în gropi. Și, zi așa... ți-a dat și ție o frază, ca să ai cu ce ieși în lume...

GABRIELA: Eu aud o muzică îngerească...

MANOLE: Asta să i-o spui chelului, nu mie. Mie, fetișo, să-mi vii la lucru, începînd de mîine dimineață.

GABRIELA: Eu aud o muzică îngerească. Uite, în clipa de față, te iubesc... Ah, Manole, am să te părăsesc definitiv...

MANOLE: Asta să n-o faci.

GABRIELA: Te iubesc. Nu vii cu mine în neant?

MANOLE: Unde să vin, dragă Gabriela?

GABRIELA: În neant, Manole!

MANOLE: Nu era mai bine cînd mergeam noi la cinema și la pădurea Băneasa?

GABRIELA: Eu te-am iubit, Manole...

MANOLE: M-ai iubit? Adică, acumă nu mă mai iubești...

GABRIELA (*înfiorată*): Nu, Manole, și e așa de trist... Mi-am revizuit concepția asupra vieții, mi-am revizuit și sentimentele. Tu ești un băiat obișnuit și prea banal... Și-acumă o secundă, încă aș fi murit pentru tine... Certitudinea dragostei aduce plictiseală...

MANOLE: Asta ți-a spus-o cineva la ora trei noaptea, cînd s-a închis circiuma.

GABRIELA: N-are importanță la ce oră se închid restaurantele, principalul e că nu te mai iubesc, Manole!

MANOLE: Termină cu prostiile astea, Gabriela! N-ai decît să nu mă mai iubești pe mine, iubește pe altul, unul mai frumos, mai înalt, mai inteligent, dar nu mai vorbi în felul ăsta, și nu mai gîndi în felul ăsta, pentru numele lui Dumnezeu, că mobilizez toată instituția împotriva ta, pînă la portar și femeii de serviciu... N-ai fost bătută cînd erai mică, sau n-ai fost bătută în scopuri pedago-

gice. Eu însă da. Cînd mințeam, mă bătea maică-mea și se uita taică-meu. Cînd învățam prost la matematici, mă bătea taică-meu și se uita maică-mea. Uite așa făceau cu schimbul, fiecare pe probleme diferite, dar lovindu-mă în același loc. Dacă am fi fost într-o piesă de Shakespeare, ți-aș fi spus și unde anume mă băteau...

GABRIELA: Așa e viața, Manole...

MANOLE: Ah, cînd spui tu „așa e viața!” — îi vine omului să trăiască o mie de ani. Nu-ți stă bine melancolia, Gabriela!

GABRIELA: Totdeauna dorim ce nu avem și ne plictisim de ceea ce avem...

MANOLE: Tocmai mă gîndeam dacă ai să spui și prostia asta, ca să fie repertoriul complet... Ai spus-o!

GABRIELA: ...căci așa e, cînd avem un lucru, dorim altul pe care nu-l avem...

MANOLE: Plec. Am să mă întorc cînd ai să fii mai inteligentă.

GABRIELA: Nu mă mai iubești?

MANOLE: Nu. Am să te iubesc cînd ai să fii din nou ceea ce ai fost.

GABRIELA: Bine, Manole, bine! De fapt, nici nu-mi plac! Avea dreptate mătușa Cleo cînd spunea că nu trebuie să mă mărit cu tine. Am idealuri mai mari, mult mai mari. Aș vrea ceva ieșit din comun. Aș vrea o aventură ca într-un film franco-italian. Aș vrea un automobil.

MANOLE: Aici e sufletul mătușii Cleo... Ah, de cîte ori vîd o ticăloșie, nu știu de ce îmi apare în față mătușa Cleo. Orice ticăloșie ar fi, mătușa Cleo seamănă cu ea. N-am văzut o ticăloșie să nu semene cu mătușa Cleo... Un bărbat cu automobil...

GABRIELA: Da, un bărbat cu automobil. Mă rog, toate cele legate de un automobil. Un bărbat pe care, eventual, să-l și iubesc puțin.

MANOLE: Ca specialist în mecanică, nu te mai înțeleg. De ce trebuie neapărat un sentiment lîngă un automobil? Ce, crezi că fără un sentiment, acolo, o să ai pană de motor? (*Energic.*) Lasă automobilul așa cum e! Nu pingăriți automobilele! Nu jigăniți automobilele!

GABRIELA: Vreau să am o viață senzațională!

MANOLE: Asta nu ești tu, Gabriela, asta e mătușa Cleo! Eu nu vîd un automobil în sufletul tău!

GABRIELA: Nu vezi un automobil, în sufletul meu? Și atunci, ce vezi

în sufletul meu?

MANOLE: Știu că o să te mire, că o să te simți puțin jignită, dar eu văd lucruri frumoase în sufletul tău... Văd că vrei să termini facultatea de chimie, văd că vrei să devii campioană republicană. Văd că vrei să te măriți cu un bărbat pe care să-l iubești, un bărbat obișnuit, adică deosebit, ca mine... Un bărbat pe care să vrei să-l iubești și să-ți fie drag când deschide poarta casei... Văd că vrei să ai copii, cam vreo șapte, așa.

GABRIELA: Nu-i adevărat! Eu sint o femeie nostimă, și așa vreau să rămân. Am avut o convorbire inteligentă, care m-a întărit în această convingere. A fost colosal! Un domn în etate mi-a spus: „dragă Gabriela, ești așa de adorabilă în inconștiența ta! Tu faci nebunii, dar nebuniile-ți stau bine”.

MANOLE: Nimănui nu-i stau bine nebuniile!

GABRIELA: Mie, în mod excepțional, da! Dac-aș deveni o femeie obișnuită, n-aș mai avea nici un haz...

MANOLE: Nici nu știi tu ce haz nebun aveai când erai o fată obișnuită! Mă topeam după tine, proasto! (Cu duioșie.) Hai, Gabriela, lasă prostiile! Hai, Gabriela...

GABRIELA (îi răspunde cu aceeași duioșie): O, nici nu mă gândesc. Mă duc să caut aventura, gestul gratuit! (Gabriela pleacă. În urma ei, intră Admiratorul.)

ADMIRATORUL: Aș vrea să vorbesc cu tovarășa Gabriela Mateescu.

MANOLE: Tovarășa Gabriela Mateescu a plecat!

ADMIRATORUL: Unde?

MANOLE: Să caute aventura! Gestul gratuit!

ADMIRATORUL: Nu se poate! Era o fată așa de simpatică!

MANOLE: Fra foarte simpatică, dar nu mai e chiar atât de simpatică!

ADMIRATORUL: Mă duc după ea! (Admiratorul o ajunge din urmă.) Sint foarte grăbit și foarte fericit, și vreau să vă felicit!

GABRIELA: Totdeauna ești grăbit și fericit!

ADMIRATORUL: Asta e caracteristica mea. Am auzit să ați devenit studentă, și încă studentă la chimie. Vă felicit călduros!

GABRIELA: Felicitarea dumneavoastră e cam tardivă.

ADMIRATORUL: O fi tardivă, dar e sinceră!

GABRIELA: Asta n-are importanță.

ADMIRATORUL: Am fost plecat pe teren.

GABRIELA: Atunci nu sînteți bine informat. M-am retras de la facultate. Mă mai admirați?

ADMIRATORUL: Nu!

GABRIELA: Așa de repede mă dați uitării?

ADMIRATORUL: Bineînțeles, eu nu rup omul de operă... Ah, ce prostie mi-ai făcut, talentato! Și-așa de repede! Am impresia că mergi prea încet și, din cauza asta, te-ajunge prostia din urmă. Atunci n-am făcut nimic!

GABRIELA: Ai uitat victoriile mele? Meciul de baraj?

ADMIRATORUL: Da, le-am uitat. Care victorii? Care meciuri de baraj? Voiam să vă invit să vorbiți tinerilor tocmai despre felul în care împlețiți armonios învățătura cu sportul de performanță. Dar văd că nu le mai împlețiți!

GABRIELA: Te-am enervat?

ADMIRATORUL: Enervat? Auzi ce expresie, dintre cele două războaie! Enervat! M-ai îndurerat personal, tovarășă Gabriela, și mi-ai dat peste cap programul clubului!

GABRIELA: Te rog să nu te superi din cauza mea!

ADMIRATORUL (scoate, nu se știe de unde, un buchet de flori): Totuși, florile am să vi le dau! Că doar n-am să mă întorc cu ele acasă. Vi le dau fără prea mare plăcere și fără prea mare convingere, dar vi le dau totuși.

GABRIELA: Nu le iau!

ADMIRATORUL: Nu mai face mofturile! Puteai să le refuzi dacă le meritai. Nu-mi plac oamenii care fac un lucru prost și, după aceea, mai sînt și timizi. (Energic.) Ia-le, tovarășă Gabriela, căci nu le meriți! Ia-le cu amîndouă minile, căci ți le dau din greșeală! (Gabriela, intimidată, ia florile; Admiratorul pleacă.)

GHERMAN (apare brusc, ca din pămînt, împins de matusa Cleo): Domnișoară, v-am ascultat cu maximă atenție și, în acest interval relativ scurt, m-am îndrăgostit de dumneavoastră. Sint un bărbat serios, cu intenții serioase, cu o situație bunicică și principii la fel de solide. Priviți cu maximă seriozitate pălăria mea. O turtesc, o dau de-a dura, ea se întoarce intactă. Același lucru îl pot spune — evident, după o clipă de gîndire, căci detest pripeala — și despre sentimentele

mele: sint la fel de trainice, suple și elegante.

ADMIRATORUL (care s-a întors între timp): Și ieftine.

GHERMAN: Nu vă răspund pe loc la această ironie facilă, fiindcă, după cum am precizat de la bun început, detest superficialitatea. (Către Gabriela.) Domnișoară, vă iubesc. Vă iubesc așa cum sînteți. Nu vă cer nimic în plus, nu vă cer nimic în minus. Jur că nu vreau nici să vă transform, nici să vă reeduc.

ADMIRATORUL: Atunci ce cauți aici?

GHERMAN (fără să ia în seamă intervenția Admiratorului): A face dintr-o femeie tînără și frumoasă, cum sînteți dumneavoastră, o ființă inteligentă — sau chiar numai rațională — înseamnă a pîngări natura.

ADMIRATORUL: Ai început să mă calci pe nervi. Ascultă, mă, pălărie serioasă, nu ți-e rușine obrazului să-ți fie...

GHERMAN: Domnișoară, simplitatea excesivă a acestui tînăr mă împiedică să-mi dezvălui sentimentele în toată complexitatea lor...

GABRIELA (Admiratorului): Vă rog plecați! Dumneata ai prea multe lucruri pozitive. (Către Gherman.) Vă rog, domnule, continuați!

(Admiratorul ia pălăria lui Gherman și-o turtește.)

GHERMAN (privește liniștit această întâmplare): După cum vezi, dragă tînere, pălăria mea a rămas intactă. A rămas intactă fiindcă e o pălărie serioasă, care acoperă un cap serios.

GABRIELA: Plecați, vă rog! Prezența dumitale nu mai e dorită aici. Acest domn mă atrage prin farmecul necunoscutului... Ia-ți florile înapoi.

ADMIRATORUL: Păstrează-le! Tot nu le meriți!

GABRIELA (către Gherman): Domnule, vă rog, continuați!

GHERMAN: Da, voi continua! Noi, cadrele din cooperatie, cunoaștem foarte bine suflul omenesc. Tocmai de aceea am folosit acest scurt răgaz să-mi sistematizez ideile, ca nu cumva, doamne ferește, ideile secundare s-o ia înaintea celor principale. Am de gînd — o, să nu credeți că mi-a venit așa, pe neașteptate, m-am sfătuit și cu mama mea vitregă în această direcție —, am de gînd, repet, să mă așez în genunchi în fața dumneavoastră. La întrebarea dumneavoastră, de ce fac acest gest, vă

voi răspunde următoarele: această poziție corespunde cel mai bine stării mele de spirit, cit și sentimentelor de care sint năpădit. (Se așază în genunchi.) Vă iubesc pentru că sînteți superficială, așa putea spune chiar zăpăcită, dacă așa avea speranța că nu o să mă înțelegeți greșit: simt că nu vă interesează altceva decît amorul. N-am să vă ascund că lucrez în cooperatie. Munca mea e foarte serioasă și de aceea am nevoie de superficialitate. La serviciu trebuie să mă port frumos cu oamenii, să fiu disciplinat, să mă indignez cînd unul dintre noi nu dă randament. Nu că nu mi-ar plăcea, dar mă obosește puțin... De aceea, vă iubesc în toată superficialitatea dumneavoastră... care mă va ajuta, domnișoară, să fiu, pînă la ultima suflare a vieții, un om foarte serios.

GABRIELA: Gîndurile dumneavoastră sint sincere și curate. Am o singură nedumerire și vreau să-mi răspundeți deschis... Nu cumva sînteți și dumneavoastră superficial?

GHERMAN: Nu, dimpotrivă. Eu sint foarte serios. Îmi văd numai de munca mea. După terminarea orelor de program citesc lucrări de specialitate, beau un ceai de sunătoare și mă gîndesc la sentimente înălțătoare. Nu beau, nu fumez, nu glumesc, nu sint afemeiat, nu mă plimb pe străzi fără un scop precis, nu citesc o carte de două ori. Dar tocmai de aceea am nevoie de o ființă cu un temperament exact invers. Eu nu vă cer să fiți inteligentă. Sint eu destul de inteligent. Eu nu vă cer să vă ocupați de problemele de interes general. De toate astea sint eu preocupat pînă peste cap. Eu nu vă cer să vă indigneze dacă cuiva i se întîmplă ceva, am să fac eu această operație. Eu nu vă cer decît să-mi umpleți apartamentul meu, format din două camere, baie și bucătărie, cu zăpăceala și inconștiența adorabilei dumneavoastră tinereți. Am muncit de mic și rugămintile mele sint modeste. Aș îndrăzni să vă cer ca, din cînd în cînd, să aruncați o lingură-două de dulceată, sau ce credeți dumneavoastră de cuviință, în șosonii sau în pantofii mei. Din cînd în cînd, v-aș ruga să-mi zîmgești o lucrare importantă, în așa fel, domnișoară, încît să nu mai înțeleg nimic, și, cel puțin o dată pe săptămînă, să dați drumul la apa din baie încît să inunde toată casa.

GABRIELA: Asta e foarte bine.

Dacă vrei, pot să produc o inundație chiar și în fiecare zi... Dar dacă se întâmplă să-mi treacă prin cap un gând serios?

GHERMAN: Păstrează-ți-l! Dacă cumva, prin absurd, vă trec prin cap gânduri serioase, păstrați-le!

GABRIELA: De nici unul să nu țin seama?

GHERMAN: De nici unul, domnișoară! Aceasta este condiția mea. Seriozitatea e domeniul meu de activitate și n-aș vrea să ne încălcăm atribuțiile...

GABRIELA: Dar dacă — să zicem — într-o bună dimineață îmi vine chef să muncesc din nou, sau... știu eu?!...

GHERMAN: Nu, domnișoară! Și mai am o rugămintă, la care țin foarte mult. Aș vrea ca în fiecare dimineață, înainte de a pleca spre ocupațiile mele foarte serioase, să mă trageți de nas. E inutil să vă spun — mi s-ar părea un pleonasm — că, odată cu sentimentele mele, automobilul meu vă stă la dispoziție!

GABRIELA: Da. Automobilul... (După o scurtă pauză.) Să vă trag de nas?!

GHERMAN: Da, domnișoară, v-o spun cu toată seriozitatea. Trageți-mă de nas și n-o să regretați. (Gabriela îl trage de nas.) M-ați făcut fericit.

GABRIELA: O, dar e atât de simplu!

GHERMAN: E simplu pentru dumneavoastră, care sinteți o fiică a naturii. De zeci de ani încerc să fac și eu o șotie, și nu reușesc. Am vrut și eu odată — și credeți că n-am încercat, domnișoară? — să torn dulceață în pantofii șefului de serviciu. Ce crezi că s-a întâmplat? M-am trezit lustruindu-i. Și mai am o rugămintă, sau mai exact un vis, care mă urmărește încă de pe băncile facultății. (Scoate o foarfecă.) Te rog, domnișoară, dacă mă iubești și dacă mă stimezi puțin, taie-mi cravata cu foarfeca. (Gabriela îi taie cravata cu foarfeca.) Sint atât de fericit! (Îi sărută mina.) Dumneata, cu adorabila dumitale superficialitate, ai să-mi ajuți să duc povara seriozității mele. Mai am o rugămintă.

GABRIELA: Mereu ai cite o rugămintă. Vrei să dau foc casei?

GHERMAN: Nu. Încă nu m-am gândit la asta. Am o rugămintă mai simplă. Eu am să merg pe stradă, așa, distrat, și dumneata o să-mi pui o piedică... O să fie teribil de amuzant, o să fie un hohot de ris. Vă e greu?

GABRIELA: Nu. Nicidecum. (Gherman se plimbă. Gabriela îl ajunge din urmă și-i pune o piedică.)

GHERMAN: Ah, ce nostim a fost! Era cât pe-aci să cad! Noroc că am fost atent. Vrei să vii puțin în brațele mele serioase? (Gabriela cade în brațele lui Gherman.) Juri să fii superficială, să te ții de șotii până la sfârșitul vieții? Juri să-mi pui în fiecare dimineață dulceață în șoșoni sau în galoși?

GABRIELA (îi aruncă pălăria): Îți jur, iubitul! Ah, aventura!

GHERMAN (după ce pălăria i se așază de la sine putere din nou pe cap): Sint fericit!

GABRIELA: Eu, tovarășe Gherman, iertați-mă că vă spun pe numele de familie, aș vrea ca viața să fie foarte frumoasă. Nu așa, în general, dar concret, foarte concret. Fiecare zi să fie frumoasă și senzațională. Totul poate să fie frumos, chiar și micul dejun. Aș vrea ca aventura asta poetică să fie și mai poetică. Poetică și neprevăzută.

GHERMAN: Cu cea mai mare plăcere! În limita posibilităților, bineînțeles!

GABRIELA: Răpiți-mă!

GHERMAN: Nu înțeleg. Nu mă pricup să răpesc femei.

GABRIELA: Un bărbat trebuie să se priceapă la orice. E singura nebunie pe care vi-o cer...

GHERMAN: Domnișoară, eu sint un om serios. Eu nu știu să fac șotii.

GABRIELA: Răpește-mă! Aș vrea o răpire frumoasă, ca într-un film franco-italian. Du-te și vezi filmul, și răpește-mă identic.

GHERMAN: Și cînd vrei să te răpesc?

GABRIELA: Păi, mine!

GHERMAN: Mine nu pot. E ședința comitetului de bloc.

GABRIELA: Atunci, poimîine!

GHERMAN: Ce e poimîine?

GABRIELA: Joi.

GHERMAN: Joi avem cursuri. S-o lăsăm pe vineri. Vineri, între trei și cinci.

GABRIELA: Ce fel de răpire mai e și asta, între trei și cinci? Asta-i matineu, nu răpire. Dacă e aventură, să fie aventură! Noaptea vreau să fiu răpită, la miezul nopții.

GHERMAN: Să trezim oamenii din somn?! Răpirea nu cadrează cu seriozitatea mea.

GABRIELA: Dacă nu mă răpești, nu devin soția ta. Nu ești capabil de

un gest spontan, de aventuri. Eu, cînd iubesc o persoană, sînt în stare să mă duc și pînă la capătul lumii. Tu stai și te întrebi, te sfătuiești cu mămica... Și-acum, du-te! Lucrezi în cooperăție și n-ai pic de romantism...

GHERMAN: Domnișoară, nu neg ce-am precizat în declarația mea anterioară.

GABRIELA: Ești fermecător, domnule Gherman. Nu neg declarația anterioară... Iubirea ar trebui să te facă mai simpatic, mai nebun, dar dumneata tot traducător rămii. Dacă n-ai curajul să mă răpești, să faci o nebulie de dragul meu, n-ai ce căuta în viața mea.

(Gherman dispăre intimidat.)

OGARU (apare ca din pămînt): A venit iubirea, domnișoară. Bang-bang! N-auziți chemarea insistentă a dragostei?! De-acolo, din Oltenița, unde locuiesc retras la o rudă de-a mea, chipul dumneavoastră mă torturează, mă urmărește. Am crezut la un moment dat că totul nu e decît rodul imaginației mele bogate... Căci eu, deși locuiesc la Oltenița, sînt un visător, domnișoară... Și, deodată, brusc, vă zăresc... Ea există!! Fata din vis există! (Gabriela izbucnește în rîs.) De ce rideți, domnișoară?

GABRIELA: Toate ar fi cum ar fi, dar de ce locuiți la Oltenița?

OGARU: Mi-a plăcut să trăiesc retras... Prezența oamenilor mă obosește. Zgomotele mă trezesc din lumea mea de basm.. Lîngă locuința mea se află un pîrîu și pe malul respectivelor ape stau ceasuri întregi meditănd... Eu sînt Aventura, domnișoară... Am, vă dau cuvîntul meu de onoare, un suflet de trubadur. Tînjesc după poezie, după gondole, după baluri la Veneția, în sala dogilor, după orhidee, tablouri celebre, alcool, după tot ce e frumos în viață...

GABRIELA: A, trubadurii, trubadurii! Chiar și cei din secolul optsprezece erau foarte simpatici!

OGARU: Eu, domnișoară, sînt ultimul trubadur, și nu mi-e rușine s-o recunosc... E așa de trist să fii ultimul trubadur! Unde sînt trubadurii, domnișoară?

GABRIELA: Nu știu. Parcă i-a înghițit pămîntul...

OGARU (zîmbet dureros): Eu sînt ultimul trubadur și dumneata ultima femeie care se îndrăgostește de-un trubadur. Cîndva, vă veți aduce aminte de această întimplare și, în

tempo o lacrimă vi se va prelinge pe obraz, veți spune: „Am cunoscut un om ciudat“.

GABRIELA: Și ce-ai să-mi cînti?

OGARU: Cîntece de dragoste. Numai cîntece de dragoste. Căci dragostea e singurul lucru serios. Restul e zădărnicie...

GABRIELA (se infurie): Da?! Și sportul nu?! (Vrea să plece.) Sportul nu e un lucru serios?!

OGARU (iugă după ea): Da, domnișoară. Dragostea și sportul. Pe aceste două... coloane se sprijină globul pămîntesc... Nu rideți de mine, domnișoară. Am fost copil și am rămas un copil. Am făcut armata la artilerie, dar am rămas tot un copil... Sînt un trubadur, iubiți-mă... Fiecare clipă trebuie trăită cu frenezie, căci numai în frenezie... Am să te urmăresc permanent... țî-o jur... Dacă te transferă, nu mă uita...

GABRIELA: Dacă mă transferă, te uit...

OGARU: Uitarea femeilor e dulce ca o floare de iasomie... Nu mi-o luați în nume de rău dacă vă dezgolesc cu privirea?! Vă iubesc enorm, deși nici cuvîntul „enorm“... Vă ador, nu, nici cuvîntul „ador“ nu exprimă tot clocotul... A... cuvintele. Nu găsesc cuvintele...

GABRIELA: Iubesc o altă persoană...

OGARU: Nu cred. Ar fi prea crud... Ești anume făcută pentru mine. Statura, chiar timbrul vocii...

GABRIELA: Nu știu nimic. Eu sînt femeie...

OGARU: Cu atît mai bine. Asta vă și diferențiază...

GABRIELA: Noi, femeile, sîntem ființe slabe. Nu știm pe cine iubim...

OGARU: A, eternul femin... Am să te răpesc, domnișoară!...

GABRIELA (topită): Da?! Ai să mă răpești? O, mai spune o dată, de două ori, pînă la saturație...

OGARU: Am să te răpesc, domnișoară. Ca un vechi și încercat trubadur... Am să te răpesc!

GABRIELA (bate fericită din palme): Țasta zic și eu romantism! Vai ce bine-mi pare... Am să fiu răpită! Cu asta m-ai cucerit, o, ciudatul necunoscut! (Înaintează fericită spre mijlocul scenei.) Ah, aventura! Am să fiu răpită ca într-o coproducție franco-italiană!

ACTUL 3

TABLOUL 4

Aceiași decor din tabloul 2. Locuința matusii Cleo. Mătușa Cleo, Ogaru.

OGARU: Bună seara, Cleo, bună seara. Am o surpriză pentru tine.

MĂTUȘA CLEO: Doctorul mi-a interzis șocurile sufletești. Așa că, te rog, nu fi prea brusc cu mine, nu mă lua tare de la început, pregătește-mă.

OGARU: Am senzația că viclenia mea a început să meargă. Știi că la un moment dat se împotmolise rău de tot. Mă miram și eu: ce-i cu tine, mă Ogarule?

MĂTUȘA CLEO: Adică? Ai intrat undeva gestionar?

OGARU: Nu. Nu mai am planuri așa de mari. Am devenit un om modest. Sint hotărît să rămân un om modest până la sfârșitul vieții.

MĂTUȘA CLEO (*profund jignită*): Un individ care-și vede lungul nasului?! Ah, ce oribil... Cum ai putut tu, Adolf, care la Băile Herculane...

OGARU: Nu disprețui sentimentele mărunte. Și din modestie se pot scoate bani frumoși... O iubesc pe Gabriela!

MĂTUȘA CLEO: Ei, nu mai spune! Ia te uită, mititelul de el!

OGARU: Da. O iubesc. Întîi a fost iubirea spontană și pe urmă avantajele inevitabile. De ce s-o iau de la avantaj spre iubire, cînd pot s-o iau de la iubire spre avantaj? Tot acolo ajungi, și e și mai frumos. Nimeni nu poate să mi-o ia în nume de rău. Iubesc, iubesc, iubesc! Avantajele sint mici, dar solide. Ea o să muncească și eu am să citesc „Informația Bucureștiului”.

MĂTUȘA CLEO: O iubești sincer?

OGARU (*parcă speriat de această întrebare*): Da, sincer. E tînără, e fru-

moasă, ce interes aș avea să fiu ipocrit? Cînd sinceritatea coincide cu interesul, de ce să nu fiu sincer?! Aș fi prost dacă n-aș fi sincer... E bună și sinceritatea... Las-o acolo, să zacă în suflet, că doar n-o fi m'arte de om...

MĂTUȘA CLEO: Ai vorbit și cu Gabriela?

OGARU: Puțin, puțin. Dar în sufletul meu a mijit speranța.

MĂTUȘA CLEO: Dar tu ce crezi, dragă Adolf? Că eu dorm?! Recunosc că mă leagă de tine amintiri foarte plăcute, dar asta nu înseamnă că eu dorm. Nu dorm, Adolf. Veghez. O să mă crezi, n-o să mă crezi, o să mă socoți o ne bună, dar află că mă gîndesc la interesul meu mai mult decît la interesul tău. Nu sint de acord cu această căsnicie. Nici măcar liber-profesionist nu ești... Adolf, cum ai putut face una ca asta? Tu, care mi-ai mîngîiat de atîtea ori creștetul capului!?

OGARU: Nimic nu mă împiedică să te mîngîi în continuare. Îți spun sincer de ce am făcut-o. N-am avut altă soluție. Am nevoie de cineva care să mă iubească și să mă întrețină; tu, Cleo, ar trebui să înțelegi asta. Îmi pare rău că te-am lovit pe la spate, tocmai pe tine, pe care cîndva te-am adorat zile întregi, fără nici un gînd ascuns...

MĂTUȘA CLEO: Habar n-ai cum să lovești pe la spate. Păcat de întunericul care zace în sufletul tău, zău așa!

OGARU (*curiozitate copilărească*): N-am procedat bine?

MĂTUȘA CLEO: Nu. Am avut grijă să-i explic Gabrielei că tu ești un produs tipic al moralei burgheze, că vrei să trăiești pe spinarea ei... Și pe ce te bazai tu, nepricopsitul?

Numai pe faptul că ești bătrîn și sărac?!

OGARU: Nu. Mă bazez pe farmecul meu personal. Dar, după cum vîd, și tu vrei să trăiești pe spinarea ei...

MĂTUȘA CLEO: Da. Dar eu am acest drept. Eu am ținut-o în brațe, am legănat-o, am plimbat-o, și tu vrei să vii la de-a gata! Lasă-te păgu-baș, Adolf... Dacă-ai fi reușit, te-ai fi purtat cu mine ca un ciine.

OGARU: Ciinele e animalul meu preferat.

MĂTUȘA CLEO: M-ai fi izgonit a doua zi după căsnicie.

OGARU: Da, probabil. Evident.

MĂTUȘA CLEO: Du-te, Adolf, du-te. Ah, Adolf, nici ipocrit nu știi să fii. Unde ți-e, Adolf, ipocrizia?! Ai ră-mas la nivelul locomotivei cu aburi. Pe cînd eu, eu sint elastică, țin pa-sul cu toate cuceririle civilizației. Du-te! Du-te, ești un fante de modă veche.

OGARU: Aș putea să spun Gabrielei cîteva cuvinte?

MĂTUȘA CLEO: Nu. Prezența ta îi produce scîrbă. Am avut eu grijă de asta. Du-te, du-te, du-te și repară-te.

OGARU: M-ai jignit, Cleo, în tot ce aveam eu mai intim. Dar m-ai și ambiționat. Jignirea ta parcă mi-a dat aripi. Am să devin un fante modern. Am să învăț, am să iau totul de la început. Află că nu mă dau bătut! Am să-ți răpesc nepoata!

MĂTUȘA CLEO: Niciodată! Du-te. Du-te, ești un fante de modă veche.

TABLOUL 5

Biroul lui Gherman. Mătușa Cleo, Gherman, apoi Manole.

MĂTUȘA CLEO: Sint nenorocită, în-tocmai ca un ciine alungat iarna din casă.

GHERMAN: Și eu sufăr, dar nu gă-sesc un termen de comparație.

MĂTUȘA CLEO: Lasă asta! O să găsești tu un termen de comparație...

GHERMAN: Nu, doamnă, n-am să mai găsesc. Nu mai sint la vîrsta cînd termenii de comparație se gă-sesc pe toate drumurile... M-ați tră-dat, doamnă, m-ați indus în eroare... V-am făcut cadouri frumoase, dar Gabriela tot nu mă iubește. Unde sint sentimentele promise?

MĂTUȘA CLEO (*indignată*): Parcă o femeie știe ce spune cînd probează ceva care o întinerește cu cîtiva

ani!?... Sentimentele nu se cîștigă prin bani. N-am să vă dau jacheta înapoi...

GHERMAN: Nu e vorba de jachetă, e vorba cît m-a costat jacheta. V-am trimis și în croazieră, prin O.N.T. „Carpați”, la Soci și la Batumi.

MĂTUȘA CLEO: O, nu-mi aminti de excursia aceea. E suficient c-am vă-zut atîtea plante exotice, cactuși și palmieri...

GHERMAN: A... și întotdeauna aveam o sumbră presimțire cînd scoteam banii de la C.E.C.

MĂTUȘA CLEO: Nu înțeleg de ce ți pi la mine. Țipă la alea care nu te apreciază, nu la mine... Eu vreau să fii ginerele meu, vreau... De aceea am și venit la tine, cu sufletul la gură, în timpul orelor de birou... Răpește-o pe Gabriela! Dacă n-o răpești tu, o răpește Ogaru...

GHERMAN: Asta nu cadrează cu se-riozitatea mea.

MĂTUȘA CLEO: Dacă nu cadrează, o pierzi!... Gabriela vrea ceva ro-mantic. Ascultați sfatul meu... Dacă nu-l ascultați, o pierdeți definitiv... și eu jacheta nu v-o dau înapoi... (*Gherman izbucnește în rîs.*) Vai, domnule Gherman, nu rîdeți, mi se face frică. Totdeauna cînd rideți dumneavoastră, se întîmplă o nenorocire... Cînd ați mai rîs o dată, mi-a scăpat serviciul de cristal din mînă. (*Gherman rîde.*) Mi-e frică, domnule Gherman. Mi-e frică. (*Cleo dispăre. Intră Manole.*)

GHERMAN (*la telefon; devine brusc serios*): Da... da... să vedem... Se poate? E de presupus, dar nu este exclus. Oare? Crezi? Oricum... De-sigur. Treptat-treptat. Eu? Personal, da... da... da... Desigur... Poate. Even-tual. Sigur.

MANOLE: Salutare, Gherman... (*Îi examinează înăfășurarea.*) La costumul ăsta gri ți-ar trebui niște ochi căprui.

GHERMAN: Eleganța nu e un lux, ci o necesitate.

MANOLE: Da, da. Vorbești numai în formule pretențioase... Tovarăși, problema mai are un aspect, are două aspecte... Cînd ne-am resemnat cu ideea că are două aspecte, vedem că are trei aspecte. Problema mai are o latură, și încă o latură... Mă-car, te-au mai retrogradat?!

GHERMAN: Situația era de așa na-tură...

MANOLE: Da? Mă miram eu de ce arăți așa tînăr! Să știi că așa retrogradat îți stă mai bine. Te des-

chide la față... Gherman, tie incepe să nu-ți mai stea bine viața... Unora nu le stă bine cu pălărie; altora, cu haine la două rinduri; altora, cu pantaloni bufanți; unora, să danseze; pe tine începe să nu te mai prindă viața. O să mergi pe stradă și o să izbucnească oamenii în ris. N-o să-ți mai stea bine să mergi pe stradă, n-o să te mai prindă să intri într-un magazin și să întrebii dacă au venit portocale, ca să nu mai vorbesc de alte domenii de activitate ale naturii umane...

GHERMAN: La serviciu sînt un om corect.

MANOLE: Apropo de laturile tale pozitive. Ai terminat traducerea? Cabinetul tehnic o cere cu insistență. Ei știu că lui Manole nu-i place tinjeala.

GHERMAN: Nu. Am probleme personale.

MANOLE: Tu, probleme personale?! Vorbești serios, Gherman? Tu, probleme personale?!

GHERMAN: Da. M-a ajuns și pe mine... În puține cuvinte, iubesc. Ai cuvîntul meu de traducător că nu exagerez cu nimic.

MANOLE (*uimire maximă*): Bravo, Gherman, ești cineva... Nu mă așteptam la una ca asta de tine.

GHERMAN: Iubesc. Nu văd ce-aș mai avea de adăugat.

MANOLE (*după o clipă de tăcere*): Dar nu crezi că e prea devreme?!

GHERMAN: Iubirea e ca și moartea. Nu ne-ntreabă cînd sosește. Și-n altă ordine de idei, împlinesc la toamnă patruzeci și cinci de ani.

MANOLE: E devreme, Gherman, e foarte devreme. Cum, ai patruzeci și cinci de ani și te-ai și îndrăgostit?!

GHERMAN: Ființa aceea mă răscolește, literalmente... Manole, tu ai trăit la mahala, ești mai deprins cu povești de astea... Ador o ființă ieșită din comun. Ea e zburdalnică și eu nu sînt prea zburdalnic. Am încercat de multe ori să mă zbungui, dar n-am dat rezultate. Poate o cunoști și tu, e sportivă ca și tine, dar nu vreau să dau nume, nu vreau să se interpreteze. Are niște idei ființa asta... M-a rugat s-o răpesc. Eu, om serios, care sînt și președintele comitetului de bloc, n-am de

unde să știu cum se răpește o femeie.

MANOLE: Dacă nu știi, n-o răpi...

GHERMAN: Ușor de zis... O, dacă n-o răpesc, se spulberă sentimentul. Și așa e el într-o fază incipientă... MANOLE: Dar ea te iubește?

GHERMAN: Ea, evident, nu. Cum o să mă iubească?! Ce-ar putea găsi atrăgător la mine? Am vorbit cu mătușa ei, mătușa Cleo... Ce nume ciudat... Sper ca în acest fel... Dar trebuie s-o răpesc: dacă n-o răpesc eu, o răpește altu'...

MANOLE (*neînțelegînd despre cine e vorba*): Te ajutăm! Te ajutăm! Am multe treburi. Dar îmi fac timp și te ajut!

GHERMAN: Manole?! Nu găsesc cuvinte ca să-ți mulțumesc...

MANOLE: Te ajut eu, Gherman. Ai să vezi ce răpire frumoasă o să facem noi doi...

GHERMAN (*dramatic*): Cu ce-aș putea să vî mulțumesc!

MANOLE (*vesel*): Cu nimic, Gherman. Cu nimic!

TABLOUL 6

În preajma locuinței Gabrielei, apoi, în locuința acesteia. În apropiere, strada, orașul, necunoscutul, aventura.

MANOLE: Mă simt colosal! E o noapte fără lună, făcută parcă pentru răpiri. Nici nu știi ce plăcere e să vezi un om atît de serios ca dumneata, îndrăgostit și pus pe șotii.

GHERMAN: Iubesc, dar sînt surmenat. Hai, tovarășe Manole, s-o răpim mai repede... Dar nu știu să mă comport... Să fiu romantic sau ușor blazat?

MANOLE: Asta n-are importanță. Să-nătate să fie. Unde sînt măștile, c-aveam și niște măști. Nu-s la tine?

GHERMAN (*scandalizat*): Cum or să fie la mine?!

MANOLE: Vezi, domnule, în rucsac. Trebuie să fie în rucsac. Eu le-am pus, cu mîna mea.

GHERMAN: Ai dreptate, trebuie să ne mascăm. (*Cu chiuu cu vai, sar amîndoi gardul.*)

MANOLE (*după ce a sărit gardul*): Ce-ai făcut, măi omule, ai uitat

scara? Unde-ai mai văzut tu îndrăgostit care să uite scara?!

GHERMAN: Am avut o clipă de ezitare.

MANOLE: Adu scara încoace și pune-o lângă fereastră. Adu odată scara, domnule, ce naiba faci acolo? (Gherman aduce, în sfârșit, scara și sare din nou gardul. Manole, la ușă, citește cu voce tare: „Pentru familia Mateescu sunați de trei ori“.)

GHERMAN: Or să se sperie când or să ne vadă mascați.

MANOLE: Citeodată trebuie și puțină groază. (Sună.)

MĂTUȘA CLEO (deschide ușa): A, credeam că sînt niște vecini. M-am speriat puțin. Poftiți, vă rog, faceți-vă comozii.

GHERMAN: Noi.. sîntem bandiți. Sărut mîinile.

MĂTUȘA CLEO (il recunoaște pe Gherman, căruia i-a alunecat masca): Da, văd... Mi-a venit inima la loc. De cînd tot vă așteptam. Credeam că nu mai veniți și ne pregăteam de culcare.

GHERMAN (aranjîndu-și masca): Eu sînt un om serios. De cîte ori spun ceva, mă țin de cuvînt... O singură dată mi s-a întîmplat să nu mă țin de cuvînt...

MANOLE: Vă rog să ne scuzați pentru întîrziere. Eu sînt de vină. Mi-a venit o rudă din provincie.

GHERMAN (i-a căzut masca): Am venit să vă răpim nepoata. Ne scuzați pentru deranj.

MĂTUȘA CLEO: Domnule Gherman, manierele dumneavoastră distinse mă uimesc. Deranj? Nu-i nici un deranj. Poftiți, poftiți, vă rog!

GABRIELA (apare în pragul ușii, îl surprinde chinîndu-se să-și aranjeze masca): A, domnul Gherman. De dragul meu, ai trecut peste seriozitatea care te caracteriza... Am să mă îndrăgostesc brusc de dumneavoastră, ca văduva aceea engleză de Richard al III-lea.

MANOLE (în ielul în care intervine, se vede strădania lui de a nu fi observat de Gabriela): Acum, cînd vrei s-o răpești, spune-i și tu ceva ieșit din comun.

GHERMAN (se așază pe un totoliu, răsuflă din greu): Fii serios, Manole. De-abia mă mai țin picioarele.

MANOLE (către mătusa Cleo): Cum e timpul la București?

MĂTUȘA CLEO: A nins la Brașov.

GHERMAN (cu distincție): Cum ați călătorit? S-a urcat multă lume la Cîmpina?

MĂTUȘA CLEO: O, da, Cîmpina e nod de cale ferată.

MANOLE (inspectînd camera): După cum văd, iubiți pictura. Aveți și-un Neculescu autentic.

MĂTUȘA CLEO: Cit timp a trăit, soțul meu a iubit arta, de-abia după moarte... De-acolo din mormînt aud în mod permanent o voce: „Iubește arta, Cleo!“ Dacă n-ar fi mort, și acum aș fi fericită în brațele lui.

GABRIELA (pușin dezamăgită): Aș vrea ceva mai romantic, mai deosebit.

MANOLE: Facem și noi ce putem.

GHERMAN (care simte nevoia să nu dezamăgească pe Gabriela): O să fie foarte frumos, n-avea nici o grijă. Amice, spune dumneata fraza aia grosolană, care nu cadrează cu seriozitatea mea.

MANOLE: Mortii cu morții, viii cu viii. Ne faceți o cafeluță?

MĂTUȘA CLEO: Nu vreți mai bine o dulceață? Nu că n-aș avea cafea în casă, dar cafeaua trebuie preparată și durează mai mult, pe cînd o farfurie de dulceață, nu știu cum să fac să mă-nțelegeți, e mult mai comod... pentru mine.

GABRIELA (în continuare, dezamăgită): Frumos, foarte frumos... Eu aștept să fiu răpită, și voi vreți cîte o cafeluță.

GHERMAN: Un stimulent e-ntotdeauna binevenit...

GABRIELA (practică): Cum procedăm? Veniți voi sus să mă luați cu forța, sau cobor eu de bună-voie?... Gherman, fii bărbat; Gherman, fii năpraznic dacă vrei să te mai iubesc... Gherman, nu mai fi mototol; Gherman...

GHERMAN: Cu cea mai mare plăcere. (Simte nevoia să fie năpraznic. Către mătusa Cleo.) O iubesc pe Gabriela...

GABRIELA: Eu am să lipsesc cîteva secunde. Nădăjduiesc, domnule Gherman, că în acest scurt timp veți deveni mai interesant.

GHERMAN (se întoarce către mătusa Cleo, hotărît să ia taurul de coarne): Doamnă, pot să vă spun că, deși sînt un individ pretențios, eu iubesc. Dar dumneavoastră, fără să-nțeleg raționamentele, vreți să vă așezați în calea fericirii mele...

MĂTUȘA CLEO (*profund uimită*): Nu-i adevărat, domnule Gherman. Nu ne-am înțeles noi...?! Ce dracu'...

GHERMAN: Nu-i adevărat. Sînteți împotriva acestei căsnicii.

MĂTUȘA CLEO: Sînt cu toată inima pentru această căsnicie. Întotdeauna am tințit după un ginere cu care să pot să mă-nțeleg.

MANOLE (*pune paie pe foc*): De fapt, nu sînteți de acord. Sub pretext că sînteți de acord, în realitate nu sînteți de acord. Iar pe domnul Gherman nu-l socotiți un ginere potrivit.

MĂTUȘA CLEO (*indignată*): Nu-l găsec potrivit?! Eu nu-l găsec potrivit?!

GABRIELA (*apare pentru o clipă*): Ai mai făcut progrese?

GHERMAN: Progresăm, progresăm.

MANOLE: Doamnă, de ce să mai lungim vorba cu explicații inutile! Sînteți convinsă că nepoata dumneavoastră ar fi meritat o soartă mai bună. Un academician, sau un compozitor de muzică ușoară.

MĂTUȘA CLEO (*respinge acuzația*): Din partea mea, poate să aibă și bani foarte mulți. Principalul e să fie om detreabă.

MANOLE: Deci, nu sînteți de acord. O să trebuiaască s-o luăm cu forța pe Gabriela.

MĂTUȘA CLEO: Dar sînt de acord. Sînt de acord, cu cea mai mare plăcere.

GHERMAN (*trage singura concluzie logică ce se impune*): Deci, nu vrei să-ți schimbi poziția. Leag-o!

(*Apare Gabriela, doar pentru o clipă. Bate din palme, incintată.*)

GABRIELA: Vai, ce frumos! Vai, ce frumos! În sfîrșit, începe să semene cu o răpire.

MANOLE (*către mătușa Cleo*): Să vă învățați minte să vă mai așezați altă dată în calea iubirii.

MĂTUȘA CLEO: Domnule Gherman, eu vă stimez. Chiar fără automobil, eu vă stimez.

GHERMAN: Toate au o limită, leag-o burduf!

MANOLE: Eu n-o leg.

GHERMAN: Eu nu mă pricep la operațiile practice. Îmi lipsește deprinderea. Nu mă trăda, amice! Am să te laud cu primul prilej.

MANOLE: N-am ajuns așa de rău încît să mă lauzi tu.

MĂTUȘA CLEO (*uită că e victimă*): Cînd domnul Gherman vă roagă ceva...

GHERMAN: Te rog, amice, leag-o! E o clipă decisivă în viața mea.

MANOLE: Mi s-a făcut milă. Am eu obiceiul ăsta preșt să m-apuce mila cînd nu trebuie! (*O leagă pe mătușa Cleo.*)

GABRIELA (*apare din nou*): Ah, dar ce încet vă mișcați... Am început să mă plictisesc...

GHERMAN: Ai puțină răbdare. Acuma te legăm și pe tine...

GABRIELA: Vai, ce amuzant! Vai, ce amuzant! Puteați să găsiți ceva mai interesant, dar fie și-asa...

GHERMAN: Scumpe colega, mai fă-mi și acest serviciu. Cunoști dictonul latin: „serviciu contra serviciu...” Nu e un joc de cuvinte, e ceva foarte sincer...

MANOLE: Îți fac acest serviciu, cu o singură condiție: ca dumneata să nu-mi faci nici un serviciu... S-a terminat sfoara! Cu ce vrei s-o leg?

GHERMAN: Dragă prietene, de cite ori ți-am spus cînd am enumerat datele problemei: sforcica, amice, sforcica!

MANOLE: N-avem sfoară.

GABRIELA (*plictisită, ia o carte din bibliotecă*): Ah, e așa de trepidant încît m-am apucat să citesc...

GHERMAN (*vrînd s-o liniștească*): Citește, dragă, căci lectura...

MANOLE: Situația este foarte gravă, domnule Gherman. Absența sforii ne strică tot planul. Ce facem?

GHERMAN (*se ridică în picioare. Se îndreaptă, cu solemnitate, spre Gabriela*): Iartă-mă, Gabriela, că în această clipă grea apelez la tine... (*Gabriela e absorbită de lectură.*) Eu am venit la tine cu sufletul deschis, și tu citești clasiți ai literaturii universale...

GABRIELA: Te-ascult, te-ascult...

GHERMAN: E tragic pentru mine că trebuie să apelez tocmai la dumneata... O să pui la îndoială sensibilitatea, și dacă nu sensibilitatea, simțul meu practic... Eu vreau să te răpesc, așa cum mi-ai cerut tu. Eu vreau să te răpesc, dar nu am sfoara necesară. Dă-mi tu sfoara necesară, și-am să te răpesc ca-n basme.

GABRIELA (*profund jignită*): N-ai pic de romantism, domnule Gherman. Degeaba lucrezi în cooperăție, n-ai pic de romantism. La mine vii să ceri sfoara necesară?! Mie, care sînt o fire visătoare...

MANOLE: Nu spune nimeni că nu ești visătoare, dar n-avem sfoară. Vrei să fii răpită? Ne dai sfoară.

Nu vrei să fii răpită? Nu ne dai sfoară.

GABRIELA: Nu mai vreau să fiu răpită.

GHERMAN: Dar mă jignești, draga mea. Nu face una ca asta.

GABRIELA: Gata! M-am plictisit! Nu mai vreau să fiu răpită.

GHERMAN: Nu te gîndești că asta lovește în amorul meu propriu? (*Către Manole.*) Dragă prietene, trebuie să facem ceva.

MANOLE: Nu mai am nici o idee.

GHERMAN: Am o idee. Dezleag-o pe mătușa Cleo. Cu sfoara de la mătușa Cleo, o răpim pe nepoată!

GABRIELA: Asta e scandalos! Asta e scandalos!

GHERMAN: Înțelege și tu, dragă Gabriela, nu mai fi așa mofuroasă. Dacă n-avem suficientă sfoară...

GABRIELA (*obosită*): Bine. Faceți ce vreți, numai terminați odată.

MANOLE (*o dezleagă pe mătușa Cleo*): Să nu credeți că v-am eliberat. Ura noastră a rămas intactă. Stați tot așa, nu mișcați mîinile.

GHERMAN: Stimată doamnă, vă rog să nu părăsiți locul stabilit.

MĂTUȘA CLEO (*străluminată de o presimțire grea*): Aș vrea să văd de pășari. Mi se pare c-am lăsat cotelul deschis. Mă duc, văd și mă-ntorc.

MANOLE: Rămii. Nici o pasăre, vicleano! În sfîrșit, stimată domnișoară, a venit și clipa cea solemnă, cînd, în sfîrșit, putem să vă răpim...

GABRIELA (*se uită la ceas*): Era și timpul...

MANOLE: Sînt convins că această clipă va fi una din amintirile frumoase care vă vor îndulci bătrînețile...

GABRIELA: Ah, leagă-mă odată și nu mai vorbi atîta...

MANOLE: Dacă sentimentele mă copleșesc... (*În sfîrșit, Manole o leagă pe Gabriela. Către Gherman.*) Gata, le-am legat pe amîndouă. (*Gherman nu răspunde.*) V-am legat iubita. Trebuie s-o transportăm. Unde-o transportăm, domnule Gherman? (*Gherman a adormit. Manole îl zgîlție.*) Vă rog solemn, stimate tovarășe Gherman, treziți-vă...

GABRIELA (*îndurerată*): Doamne Dumnezeule, a adormit...

MANOLE: Țsta e tristul adevăr...

MĂTUȘA CLEO (*smulgîndu-și părul*): Sînt pedepsită pentru egoismul meu. Ar fi trebuit să-i fac o cafea, să trec peste orice și să-i fac o cafea. Dacă-i făceam o cafea, o sorbea, nu dormea, nu se... dormitea, și pe Gabriela o iubea... Așa-mi trebuie!... (*Manole își smulge masca.*)

GABRIELA (*speriată, se dă cițiva pași înapoi*): Manole, ce cauți tu aici? Ce cauți aici, Manole?

MANOLE (*arată, calm, spre Gherman*): Aventura ta doarme... Privește ce aventură somnoroasă!... Așa, legată burduf, ești fermecătoare...

GABRIELA: Mie îmi stă bine cu orice.

MĂTUȘA CLEO (*iși revine, în sfîrșit*): Cum îndrăznești să vii în casa mea dacă nu ți s-a mărit încadrarea?

GABRIELA: Lasă, mătușă, salariul de bază... Manole, dezleagă-mă! Pentru tot ce-a fost frumos între noi, dezleagă-mă!

MĂTUȘA CLEO: Trezește-te, Gherman!... Doamne, ce somn bun are... Pe de-o parte îl admir, pe de altă parte mă scoate din sărite...

GABRIELA: Manole, dezleagă-mă! Te rog, Manole! Sînt caraghioasă, Manole, și n-ai să mă iubești! Poziția mea, legată burduf, o să ți se întipărească în memorie...

MANOLE: Asta și vreau! Tu ai vrut aventura, neprevăzutul... Satură-te de aventură. Ai vrut aventură?! Satură-te de aventură!

MĂTUȘA CLEO (*vine aproape de Gherman și, cuprinsă de un sincer și inexplicabil sentiment matern, cîntă*):

Vin tu rață,
De-l răsfață
Și tu pește
De mi-l crește...

OGARU (*deschide ușa violent în timp ce Manole se dă la o parte*): Am venit să te răpesc. Te rog să mă scuzi, Gabriela. Personalul de Oltenița a avut întîrziere.

GABRIELA: Sînt deja răpită.

MANOLE (*iese la lumină*): Nu-i nimic. Te mai răpește o dată și Ogaru. Mătușa Cleo se va împotrivi din nou, tu vei face din nou pe mofuroasa...

MĂTUȘA CLEO (*sare ca o leoaică*): De data aceasta sînt cu adevărat împotrivă. Ah, Gherman, de ce nu ești treaz, ca să vezi ce s-a ales din dragostea ta!

(*Gabriela, năpădită de ridicol, țuge.*)

OGARU: Îl adoră pe Gherman, așa somnoros cum e...

MANOLE (*ca și cum n-ar fi auzit declarația lui Ogaru*): Cum o mai duceți cu sănătatea?

OGARU: Dorința de a vă ajuta efectiv m-a silit să fac acest pas. Conștiința

Îmi spunea: du-te, Ogarule, nu mai sta pe loc...

MANOLE (tare): V-am întrebat cum o duceți cu sănătatea! De ce vă eschivați? De ce nu-mi răspundeți în mod sincer?

OGARU: Datoria, tovarășe Manole, m-a făcut să uit incidentul acela...

MANOLE (pierzându-și răbdarea, *il ia de guler*): Ascultă, domnule Ogaru, eu vorbesc serios. Ai de gând să-mi spui cum o duci cu sănătatea sau n-ai de gând?

OGARU (invins): Bine.

MANOLE: Atunci, vă rog să mințiți mai departe.

OGARU: Cum adică să mint mai departe?!

MANOLE: Foarte bine. N-ați terminat toată minciuna, mai aveți de mințit. Am o singură rugămintă. Dacă vreți să mințiți mai scurt și mai concret. Cu alte cuvinte, dacă vreți să mințiți la obiect. Să nu debitați toate minciunile, ci numai cele absolut necesare.

OGARU: Eu nu mint niciodată!

MANOLE: Niciodată? Spune și tu întotdeauna, că tot acolo ajungi.

OGARU: Și cum, nu credeți în sinceritatea mea?

MANOLE: Nu. Dar ce, mă crezi nebun? Dar asta n-are importanță. Mințiți, vă rog, în continuare.

OGARU: Tovarășe Manole, știu că aveți o părere proastă despre mine.

MANOLE: Ca să fiu exact, detestabilă.

OGARU: Detestabilă? Totuși, eu trec peste această părere.

MANOLE: Foarte rău faci, ar trebui să te superi și să pleci.

OGARU: Să mă supăr și să plec? Trec peste jignire, tovarășe Manole. Că dacă te simți jignit la mijlocul drumului nu faci nimic. Când desfaci o jignire totdeauna găsești în ea o informație prețioasă. Eu compar jignirea cu miezul unei nuci. Am venit la dumneavoastră cu sufletul curat.

MANOLE: Minți, Ogaru, minți!

OGARU (dezamăgit ca un copil): S-a observat? Ah, și cit am lucrat la minciuna asta! Cit am cîntărit fiecare frază... Noapți întregi am lucrat la minciuna asta... A, nu mai merge, nu mai merge. Are dreptate Cleo cînd spune că sînt un individ de modă veche.

MĂTUȘA CLEO: Trezește-te, Gherman! Dragul meu ginere, trezește-te!

MANOLE: Degeaba, stimată doamnă, degeaba!

MĂTUȘA CLEO (*respinge parca o acuzație*): Nu vreau să-mi ceară jacheta înapoi, nu vreau. Mai bine o port eu duminică la un spectacol sau la o vizită decît să i-o dau înapoi.

MANOLE: Stimată doamnă, în locul dumneavoastră aș plînge cu lacrimi, în hohote. Nu v-a reușit afacerea...

MĂTUȘA CLEO: Totdeauna mi-a fost frică de dumneata. Manole, Manole, știam eu că de-aici mi se trage toată nenorocirea. Nu degeaba sînt eu superstițioasă.

OGARU (*iși face reintrarea de-acolo, de la locul lui modest*): Tovarășe Manole, atît mătușa Cleo cit și domnul Gherman sînt niște canalii. Aceasta e părerea mea.

MANOLE (*imitîndu-i candoarea vicleană*): Iarăși minți, Ogarule!

OGARU (*cu aceeași uimire copilărească*): N-am fost convingător?

MANOLE: Nu, n-ai fost convingător.

OGARU: Am încercat cu minciuna, n-a mers. Am încercat cu adevărul, n-a mers. Am încercat cu ipocrizia, am încercat cu gingășia. N-a mers. Dracu' s-o ia de viață! Nu mai merge! Mă-ntorc iarăși la locul meu modest. Acolo, într-un colțisor, e locul meu. (*Se reîntoarce la locul lui.*)

MĂTUȘA CLEO (*fără indignare*): M-ai trădat, Adolf, m-ai trădat! (*Cu indignare.*) Și nu-mi pare rău că m-ai trădat, dar m-ai trădat fără nici un rezultat.

OGARU: Ah, și mie-mi pare rău. Nu că te-am trădat, dar te-am trădat fără nici un rezultat.

MANOLE (*vrea să plece, Ogaru se ia după el*): Ce mai vrei, domnu'e?!

OGARU: Spuneți-mi și mie ceva. Chiar și-o ironie. Dar o ironie mai groasă, ca să simt și eu jignirea...

MANOLE: N-am ce să-ți spun! Nu mai ești!

OGARU (*uimit*): Cum adică nu exist!?

MANOLE: Nu ești! (*În timp ce pleacă.*) N-am ce să-ți fac, domnule Ogaru, nu ești!...

MĂTUȘA CLEO: Doamne, ce triplă nenorocire!... Gabriela a plecat, Ogaru nu mai există, Gherman doarme... O, Gherman, trezește-te, Gherman... Trezește-te, Gherman, să te jignească și pe tine, numai trezește-te!

OGARU: Iată că nu mai exist. Iată că sînt numai un abur sau o părere.

MĂTUȘA CLEO: Nu-ți face nici o grijă, Adolf, am să te reînvii eu... Răutatea mea învie și morții...

OGARU: Așa de rea ești, Cleo?

MĂTUȘA CLEO : Te-am reinviat, Adolf.
Ești mulțumit?

OGARU : Îți mulțumesc, Cleo, căci eram mort, dar sufletul tău m-a reinviat brusc. Nici nu știi tu Cleo cât de dureros e să fii ticălos și să nu reușești nimic! Am greșit față de tine, Cleo, mă ierți?

MĂTUȘA CLEO (e preocupată cu aranjatul rochiilor în cuier.)

OGARU (pierzându-și răbdarea): Mă ierți?

MĂTUȘA CLEO : Te iert. O, Adolf, de aproape douăzeci de ani te-aștept. Tresăream instinctiv la fiecare zgomot. Mi-era așa de dor de sufletul tău de gheață, de manierele tale elegante, care te deosebesc radical de majoritatea bărbaților. (E incapabilă să-și trăiască un sentiment până la capăt.) O clipă, te rog, mi se pare că e ceva cu robinetul...

OGARU : Dar mie, dar mie, Cleo, crezi că mi-a fost ușor în toți acești ani? Nu. Am vrut să mă mint, am vrut să mă arăt mai puternic decît sint. (Izbucnește în plîns.)

MĂTUȘA CLEO : În timp ce reparam robinetul am auzit un om plîngînd. Tu erai, Adolf? Adolf, tot ești tu în picioare...

OGARU : Sint lacrimi de bucurie. O, Cleo, iubita mea, unde ești? Cînd tu lipsești, eu nu exist. Trebuie să mă privești ca să exist.

MĂTUȘA CLEO (se reîntoarce): Am fost să văd dacă s-a răcit mîncarea. Asta e tot, Adolf.

OGARU (avînt tîneresc): O, Cleo, am nevoie de tine! Trebuie să ne regenerăm. Dacă o să unim ticăloșia mea cu ticăloșia ta, palate o să facem.

MĂTUȘA CLEO (il îndepărtează cu duioșie): Te înțeleg, Adolf, dar nu fi utopic. N-am nevoie de ticăloșia ta. Gabriela a plecat, așa că, vrînd-nevrînd, o să mă apuc din nou de afaceri. Am să te țin pe lingă mine, ca pe-un parazit. Ai să trăiești liniștit din ticăloșia mea, fără să mai ai grija zilei de mîine. Gabriela a plecat, cîntea mea s-a sfîrșit.

OGARU : E minunat, e admirabil! Tu o să te ții de afaceri și eu am să te iubesc. Deschide fereastra! A început să plouă. Privește și tu ploaia, Cleo!

GHERMAN (se trezește din somn și izbucnește în ris.)

OGARU (il privește uimit): Nu-i a bună, Cleo! Cînd ride domnu' Gherman totdeauna se întîmplă o nenorocire.

Te trezește-te, Cleo, Gherman ride!

GHERMAN (înaintează spre ei amenințător, cu risul lui, ca și cum ar fi lama unui cuțit.)

OGARU (se dă îngrozit la o parte și-și face semnul crucii): Uite-te la el, doamne dumnezeule, ride!

MĂTUȘA CLEO (în sîrșit, înțelege gravitatea situației): Doamne, ce nenorocire! Gherman ride! Adolf, Adolf, mi-e frică.

GHERMAN (oprindu-se din ris): Sint împotriva acestei căsnicii. Așa, mătușă Cleo, copilă cu gheare lungi, vrei să faci afaceri ca să-l ții în puf pe acest nătărău. Dar n-o să fie așa! Eu am să te denunț, n-ai să mai faci afaceri și iubirea se va duce de răpă.

MĂTUȘA CLEO : Nu-i adevărat. Adolf mă iubește atît de mult, încît e în stare să-și recapete simțul practic. O să facă el afaceri și iubirea noastră tot va continua. (Se îndreaptă cu încredere spre Ogaru.)

OGARU (o respinge, calm): Nu, Cleo! Știi că întotdeauna am fost egoist. Nu faci afaceri, nu te mai iubesc. Faci afaceri, sufletul meu îți aparține.

MĂTUȘA CLEO : Deci nu mă iubești, Adolf... Totul n-a fost decît un vis frumos de-al meu, o nălucire.

OGARU : Ți-am spus că dacă faci afaceri, te ador...

GHERMAN (se prăbușește pe un fotoliu): Plecarea Gabrielei ne-a distrus pe toți. Ne-a distrus echilibrul. Tu, mătușă Cleo, o să trebuiască să te ții de afaceri, eu am să cad în patima beției și am să încep să cînt „Fetițe dulci ca-n București”, ceea ce o să-mi aducă neplăcerea serviciu... A, ce bine era dacă Gabriela era o ticăloasă. Doamne, ce viață frumoasă am fi dus... (Se îndreaptă spre mătușa Cleo.) Am o idee. Am o idee grozavă. Sint de acord să faci mici învîrteli.

MĂTUȘA CLEO : O, ce bine-mi pare că te-ai răzgîndit.

OGARU (cade în genuंची în fața mătușii Cleo): Am făcut o pasiune pentru tine.

MĂTUȘA CLEO : Pleacă, Adolf! Nu cred nici în ipocrizia oamenilor, darmite în sinceritatea lor.

OGARU (umilință și fanatism): Lovește-mă, disprețuiește-mă, eu aici rămîn!

GHERMAN : Mătușă Cleo, dumneata o să faci mici învîrteli, eu am să te condamn, am să te denunț și am să-mi cîștig din nou prestigiul de om serios.

MĂTUȘA CLEO: Vrei să devii cinstit pe spinarea mea? Te gîndești numai la tine?

GHERMAN: Da. Mă gîndesc la mine. Pînă la urmă tot ai să faci tu niște învirteli, eu am să te condamn și am să devin om serios.

OGARU: Nu mai e nimic de făcut. Hai să plecăm și să ne mîncăm unii pe alții... Asta ne-a mai rămas...

MĂTUȘA CLEO (*incapabilă să înțeleagă situația*): Ceva din adîncul inimii îmi spune c-am lăsat robinetul deschis... Adolf, tot ești tu în picioare...

EPILOG

Afară, în stradă. Gabriela stă retrasă și zgribulită.

MANOLE (*apare ca din pămînt*): Stimate domnișoară, două lucruri admirai dumneavoastră în viață: natura și cultura.

GABRIELA (*fără să întoarcă privirea*): Domnule...

MANOLE: Aveți ceva enigmatic în privire...

GABRIELA (*se întoarce, în sîrșit*): A, tu erai, Manole? Să nu te mai aud că vorbești așa, Manole.

MANOLE (*tare*): Ai ceva enigmatic în privire.

GABRIELA (*furioasă*): N-am nimic enigmatic în privire.

MANOLE: Vrei o aventură, ca într-un film franco-italian?

GABRIELA (*și mai furioasă*): Nu vreau o aventură ca într-un film franco-italian.

MANOLE: Certitudinea dragostei aduce plictiseală. Vrei puțină incertitudine, ca să-ți descrețesc fruntea? Bine...

Nu știu dacă te mai iubesc sau nu.

GABRIELA: Cum nu știi, Manole, cum nu știi? Eu vreau siguranță, Manole.

MANOLE: Siguranța te plictisește, Gabriela.

GABRIELA: Nu mă plictisește, Manole... Ce vrei de la mine, Manole? Te iubesc, Manole, și eu iubesc pe cine vreau eu și nu dau nimănui socoteală.

MANOLE: Începi să devii din nou inteligentă. Dragostea ta era ascunsă în puțină prostie. Prostia s-a topit și a rămas numai iubirea. (*Solemn.*) Prostia a murit, iubirea s-a născut.

